

LA MAR D'AMUNT

REVISTA INFORMATIVA DE LA COSTA BRAVA NORD



ANY - II

Número 10 JUNY '93

exemplar gratuït

A Figueres

La mar de
qualitat
en congelats

... els millors preus

Gaudeixi de la veritable
diferència en **congelats**.

Al seu abast més de 600 pro-
ductes seleccionats per a vostè.

Vingui, compri i comprovi
la diferència en **congelats**.

H O R A R I S

Laborables de 9 a 21h.
(No tanquem al migdia)
Diumenges matí obert de 10 a 14h.

ESTEM AL SEU
COSTAT

Ctra. de Figueres a Roses (La Marca de l'Ham-Vilatenim)

FIGUERES

10
ANIVERSARI
1983 3 1993

12 ESTABLIMENTS: A TERRASSA - SABADELL - GRANOLLERS -
FIGUERES - BARCELONA - MATARÓ - BARICENTRO - VIC

**la
Sirena**
HIPER CONGELATS
LA MAR DE QUALITAT

EDITORIAL

Quan escric aquestes ratlles, la pesseta s'ha devaluat, la tan temuda Declaració de renda, pels que hem de pagar, tot just s'ha acabat, ajornant-la en dos pagaments, -és clar!-; però el més important de tot és que: **SOM CAMPIONS!!!** Sí senyors, per tercera vegada consecutiva (qui s'ho podia pensar fa uns quants anys això), el **BARÇA CAMPIÓ DE LLIGA 92-93**.

Esglais, suors, tremolors i molts i molts nervis, això sí, però per fi, allí en tenen el famós "seguro de Sol", a Tenerife, les herbes blanques capitanejades pel seu cap blanc, el famós "Mon", varen haver de retirar-se cap als vestidors, amb el cap baix i la cua entre cames. Ull! que ningú els hi nega la seva victòria del dimecres anterior, però... la Lliga, és la lliga, que qui no es conforma és perquè no vol.

A part d'això, encara que el temps sembli que no ho sàpiga, ja som a l'estiu, i ja sabeu allò de què: "a l'estiu tota cuca viu". Encara que les darreres xifres de la inflació i l'atur, siguin desfavorables, aquesta darrera devaluació de la pesseta, i que molt probablement no serà l'última, potser farà que els nostres veïns, ens vinguin a veure més sovint i es deixin a casa nostra uns "calerons" que realment ens fan molta falta.

Ah! i si us assabenteu que per les vacances molts catalans no vindran aquest any a la nostra **MAR D'AMUNT**, no us empiepu, que les coses de la religió són sagrades, i anar aquest any a Canàries, no és cap pecat, és una Pelegrinació!!!

Bon estiu per a tothom
LA MAR D'AMUNT

PASTISSERIA



carrer major, 2 - tel. 38 02 72 **llançà**
plaça del port, 1 - tel. 38 03 94 **port de llançà**

FLECA - GRANJA - PASTISSERIA

TOCS

carrer castellà, 31 - tel. 38 03 93
port de llançà

E d i f i c i LES LLANÇES

Situat a la Plaça Major de LLANÇÀ / 8 vivendes de 2 i 3 dormitoris
VENDA DE 25 PLACES DE GARATGE / LOCALS COMERCIALS

S'ACULL AL
PLA DE LA
VIVENDA 92-95
(Hipoteques del
6,5% a l'11% i
fons perdut).

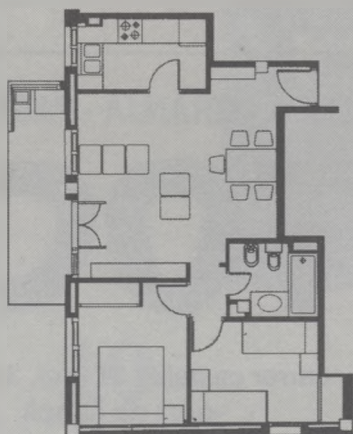


Entrada: 975.000 ptes.

Hipoteca: 4.550.00 ptes.

Subvenció: 975.000 ptes.

**Quota Hipoteca:
1r any: 32.701 ptes./mes**



Hipoteques
del
7,5% a l'11%

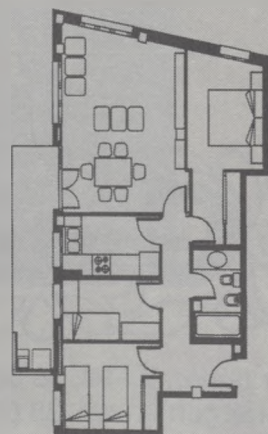


Entrada: 1.985.000 ptes.

Hipoteca: 5.700.00 ptes.

Subvenció: 815.000 ptes.

**Quota Hipoteca:
1r any: 43.668 ptes./mes**



LA MAR D'AMUNT

REVISTA BIMESTRAL DE LA COSTA BRAVA NORD

EDITA:



DIRECTOR:
JOAN SABATER i COMELLAS

SOTS-DIRECCIÓ
ESTHER NENESICH i BELTRAN

CONSELL DE REDACCIÓ
PAU PETIT
OLGA REQUENA

ASSESSOR MÀRQUETING
LLUIS LINARES

COL·LABORADORS:
JOAN NADAL i FORTIÀ
JOSEP MALLOL
PRÓSPER PUMAREDA
JAVIER NIETO
JOAN BADIA HOMS
JAUME QUINTANA
JOAN M. PAU NEGRE
JOSE M. DACOSTA
M. GRÀCIA BENEJAM
JOAN NOGUERA
JOAN BARTROLÍ
MARCEL SIRVENT
J. C. MANOBENS
J. MALATS

REDACCIÓ-ADMINISTRACIÓ
Avda. Pau Casals, 1
Apartat de correus, 143
LLANÇA
Tel. 12 08 01

PUBLICITAT
LA MAR D'AMUNT

DISSENY I COMPAGINACIÓ
JOES

FOTOCOMPOSICIÓ
ROGER
Avda. Pirineus, 19
Tel. 50 99 21
FIGUERES

IMPRESSIÓ
TRAMA
Sta. Llogaia, 24
Tel. 50 05 41
FIGUERES

FOTOLITS
CYAN CROM
c/ Nord, 9 - baixos
Tels. 67 23 17 - 67 23 18
FIGUERES

Dipòsit Leg.: GI-694/92

**AMB LA COL·LABORACIÓ DELS
AJUNTAMENTS DE:**

EL PORT DE LA SELVA
LA SELVA DE MAR
LLANÇA
COLERA
PORTBOU

SUMARI

Editorial	3
Informació municipal	6-7-8
Eleccions a la Mar d'Amunt	9
Apunts	10
Consultori piscícola	11
Llum i color	12
La festa del Corpus Christi	14
Recuperem la parla	15
Esculls artificials al Port	16
Papers	17
El Port de la Selva i la sardana	18-19
El mestre Pere Jordà	20
Tocats per la tramuntana	21
El pla director de Sant Pere de Rodes	24-25
La processó de Sta. Creu	26
Reculls d'història -La divisió territorial de Catalunya-.	28-29
II Campionat de Futbolito	30
Els focs de Sant Joan i Sant Pere	31
El cau de la Costa Brava	32
Una vegada.....	34
La cuina de l'àvia	38
Coses del menjar i del beure	39
Temps era temps	40



TELÈFONS D'UTILITAT

	PORT DE LA SELVA	LLANÇA	COLERA	PORTBOU
AJUNTAMENT	38 70 25	38 01 81	38 90 50	39 02 84
AJUNTAMENT LA SELVA DE MAR	38 72 28			
CORREUS	38 70 25	38 12 68	38 90 50	39 01 75
PARRÒQUIA	12 60 69	38 01 37	38 90 64	39 02 34
GUÀRDIA CIVIL	38 70 66	38 01 22	38 90 15	39 00 77
BOMBERS	38 06 20	38 06 20	39 00 80	39 00 80
CLUB NÀUTIC	38 70 00	38 07 10	38 90 95	—
CONFRARIA PESCADORS	38 74 05	38 03 62	—	—
FARMÀCIA	38 70 65	38 14 96 Port 12 10 23 Vila	38 92 12	39 01 45
ÀREA BÀSICA DE SALUT	38 71 01	12 09 57	12 50 58	12 50 58
CREU ROJA	38 08 31	38 08 31	38 08 31	38 08 31
AMBULÀNCIES	50 50 50	50 50 50	50 50 50	50 50 50
RENFE	—	38 02 55	—	39 00 99
POLICIA LOCAL	38 70 25	38 13 13	—	—
HIDROELÈCTRICA (Avaries)	50 06 50	50 06 50	50 06 50	50 06 50
AIGÜES (Avaries)	38 73 84	38 12 11	38 91 45	39 02 84
URGÈNCIES CREU ROJA			12 05 05	

INFORMACIÓ MUNICIPAL



EL PORT DE LA SELVA

– El Ple de l'Ajuntament en sessió celebrada el passat dia 27 de maig, va acordar posar en marxa el Servei d'Inspecció de l'Impost sobre Activitats Econòmiques, a través del Servei de Recaptació de Tributs de l'excm. Diputació de Girona.

...

– L'Ajuntament ha acordat la compra de la Comissió Liquidadora de Regions Devastades del Ministerio de Obras Públicas y

Transportes dels habitatges del Carrer Pas núm. 4, Carrer Lloia 15 i dret de vol del carrer Lloia 6, dins aquest mateix mes de juny es formalitzarà la compra-venda, atès que ja ha anunciat la seva visita un representant del Ministeri.

...

– Les obres d'arranjament del Passeig ja són acabades, només resta la seva inauguració que serà properament.



LA SELVA DE MAR

– Acceptant una proposta avantatjosa feta per LORMA SA, abans de l'estiu tindrem acabat el carrer de la seva Urbanització que enllaçarà la carretera amb el carrer de Baix, amb la il·luminació corresponent. Creiem que és bona notícia que tothom rebrà amb satisfacció.

...

– En el ple celebrat el dia primer de juny, i a proposta del Batlle, s'ha acordat nomenar Fill Predilecte del poble el senyor Tomàs Garcés.

Enguany se li ha concedit el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes 1993.

Tomàs Garcés, diu el Batlle, ha estat vinculat a la Selva de Mar des de la seva joventut. La seva obra poètica i literària, en gran part ha girat sobre el nostre poble i la seva rodalia, fet que ens honora en gran manera a tots els selvatans. Per aquest motiu, i per l'afecte que li portem, proposo al Consistori que presideixo nomenar-lo Fill Predilecte de la Selva de Mar.

La proposta és acceptada entusiàsticament pel Consistori.



COLERA

El dia 7 d'abril, en sessió ordinària del Consorci de la Costa Brava, es va aprovar el Conveni amb la Junta de Sanejament per a la integració del Pla de Sanejament de la Costa Brava al Pla de Sanejament de Catalunya, per les anualitats compreses des d'enguany fins a 1998, amb un cost total de més de 12.600.000.000 de pessetes.

Aquest Pla de millores ha suposat pel municipi colerenc les següents inversions:

Any 1994: 35 milions per bombament i trasllat cap de planta, 15 milions per pretractament de la planta.

Any 1998: 80 milions per connexió (clavegueram) de la rovellada.



COLERA

– La Comissió de Festes de l'Associació de Comerciants, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Colera, està projectant un viatge pel proper més d'octubre a Palma de Mallorca, amb el següent programa:

Grup de 50 a 100 persones (aproximadament)

Hotel de tres estrelles situat a l'Arenal o Magalluf

Règim alimentari: pensió completa amb vi i aigua inclòs

Durada: set pensions completes

Habitacions dobles

Sortida de l'aeroport de Barcelona

Dies de sortida: divendres i dilluns durant tot el mes d'octubre (dates a seleccionar)

Preu per persona: 26.000 ptes. netes (amb taxes i IVA inclosos)

Inscripció: abans del 15 d'agost d'enquany, dipositat 6.000 pessetes per persona. Resta del pagament: 20.000 pessetes abans del 15 de setembre.

La inscripció és oberta per tota la gent de la Comarca.

Per més informació dirigir-vos a l'Oficina d'informació de l'Ajuntament de Colera, c/ Labrun, 34, telèfon 38 90 50 (de dilluns a dissabte, de 9 a 14 hores).

• • •

– El col·legi Puig d'Esquers de Colera va projectar pel seu alumnat del cercle superior, una excursió a París com a viatge de fi de curs, pels dies 10 al 15 de maig, amb una programació molt completa i amb l'objectiu de visitar els llocs més significatius d'aquella gran ciutat.

A hores d'ara el viatge ja ha estat realitzat, havent-se assolit un èxit d'organització per part dels mestres de l'escola, que dia a dia s'esmercen amb les tasques educatives.

• • •

– El passat dia 8 de maig es va celebrar, tal i com estava programat, el dia de l'Ermita de Sant Miquel, festivitat petita de la localitat, amb un programa bastant complet, compost d'Ofici Religios, Ballada de Sardanes i un dinar de germanor, aplegant més de 200 persones.

Aprofitem aquest espai per a felicitar tots aquells que varen assistir a la Festa pel seu excel·lent comportament, doncs una vegada tothom va abandonar el lloc, no es varen observar deixalles, cosa que ben sovint sol passar. La Comissió felicita aquest fet, que demostra una vegada més el grau d'educació i civisme de la nostra gent. Enhorabona i gràcies per la vostra col·laboració.

• • •

– El Ple de l'Ajuntament va celebrar sessió el dia 15 de juny, a la qual es van adoptar, entre d'altres, els següents acords:

- Renúncia actuació "acondicionament tram C/ Francesc Ribera", al PUOSC 1995.

- Aprovació inicial del projecte "Camí d'accés a la Platja dels morts", la seva exposició al públic i la seva sol·licitud d'inclusió per urgència al PUOSC 1993.

- Desestimació del recurs de reposició interposat contra l'aprovació definitiva del "Projecte de Delimitació del Polígon d'Actuació núm. 2 del PPO La Rovellada".

- Denegació de l'aprovació definitiva del "Projecte d'Estudi de Detall de la Ctra. Rovellada, 47 i 60".

- Aprovació provisional del "Projecte d'Adaptació del Pla Parcial del Polígon d'Actuació núm. 2 del PPO de la Rovellada".

- Donar coneixement de l'acte del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya del dia 7-5-93, decretant la suspensió de l'acord d'aprovació definitiva de la imposició i ordenació de contribucions especials per l'obra "pas superior sobre la riera del molinàs", prèvia constitució de caució suficient per respondre dels danys i perjudicis als interessos públics per import de les liquidacions, més els interessos legals.

- Desestimació de la totalitat dels recursos de reposició interposats contra les liquidacions corresponents a la determinació de quotes definitives de les contribucions especials per l'obra "pas superior sobre la riera del molinàs"

- Donar inici al procediment recaptatori de les liquidacions corresponents a les contribucions especials per l'obra "pas superior sobre la riera del molinàs".



PORTBOU

- Aquest Ajuntament té exposades les Bases de contractació per les Pistes Culturals-Esportives Polivalents, les obres començaran en un màxim d'1 mes. Per la primera fase, hi ha pressupostats 25 milions de pessetes.

...

- S'ha aprovat per part de la Generalitat de Catalunya i dins del programa POUS 93, la reforma i adequació del Mercat Municipal. Les dites obres, tindran inici el proper mes d'octubre.

...

- Pel projecte de Casa Herrero, s'ha obtingut ja el capital necessari per a dur a terme la 1a fase. Aquesta quantitat de 35 milions, s'ha aconseguit mitjançant el programa POUS de la Generalitat, el Departament de Benestar Social i aquest Ajuntament. Per a dur a terme la segona fase del mateix projecte, o sia per la rehabilitació de la façana i arranjamant del teulat, el qual està previst pel proper any 1994, són necessaris uns 35 o 40 milions més de pessetes.

...

- S'està portant a cap, la construcció de 32 nous nínxols en el nostre Cementiri Municipal.

...

- El proper 15 d'agost, se celebrarà el 1r Centenari del naixement de Frederic Marès i el 2n any de la seva mort; per això en el jardí municipal que porta el seu nom, al costat del Mercat, s'instal·larà una escultura de l'artista, donada per l'alcalde de Barcelona Pasqual Maragall.

...

- El 17 de juliol, s'iniciaran oficialment les obres del passeig Marítim, l'obertura del carrer Nord i s'inaugurarà el Mirador de les Barraques dels Pescadors. Per la nit i en el marc del passeig, tindrà lloc una obra de teatre popular, amb la representació de: "Hay Carmela".

...

- Per part de la Junta d'aigües i el FEDER, ha estat aprovada i subvencionada l'ampliació de la planta potabilitzadora d'aigües, eliminant-se d'aquesta manera, tot el ferro i el manganès que fins ara portava.

...

- S'ha aprovat per part de l'Ajuntament la potenciació dels jardins públics dins del nostre casc urbà, intentant augmentar el nombre de parterres i zones enjardinades.



LLANÇÀ

En aquesta ocasió l'Ajuntament de Llançà no ha tingut temps de preparar-nos la informació municipal. Esperem que pel número del mes d'agost, podrem comptar amb dita informació.

RESULTATS DE LES ELECCIONS A LA MAR D'AMUNT

ELECCIONS A CORTS GENERALS 1993 CONGRÉS DELS DIPUTATS 6 JUNY

MUNICIPI	ELECTORS	VOTANTS	%	VOTS EN BLANC	VOTS NULS
Portbou	1.589	1.176	74	6	4
Colera	363	288	79,33	0	0
Llançà	2.670	2.143	80,26	15	13
El Port de la Selva	636	507	79,71	4	0
La Selva de Mar	143	109	76,22	1	0
	5.401	4.223	78,19	26	17

NOMBRE DE VOTS OBTINGUTS PER CADA CANDIDATURA

PARTITS	Portbou	Colera	Llançà	Port de la Selva	Selva de Mar	TOTAL	%
PARTIT POPULAR (PP)	123	47	213	36	19	438	10,37
PARTIT DELS SOCIALISTES DE CATALUNYA (PSC-PSOE)	434	84	678	106	10	1.312	31,06
ELS VERDS CONFEDERACIÓ ECOLÒGICA DE CATALUNYA (EV-CEC)	8	1	24	2	2	37	
ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA (ERC)	70	24	153	40	20	317	7,5
PARTIDO DE LA LEY NATURAL (PLN)	-	-	1	1	-	2	
INICIATIVA PER CATALUNYA (IC)	57	3	80	14	4	158	3,74
LOS ECOLOGISTAS (LE)	5	1	7	-	-	13	
CENTRO DEMOCRÁTICO SOCIAL (CDS)	16	1	6	2	-	25	
AGRUPACIÓN RUIZ-MATEOS (RUIZ-MATEOS)	3	-	4	-	-	7	
UNIFICACIÓN COMUNISTA DE ESPAÑA (UCE)	-	-	-	-	-	-	
PARTIDO HUMANISTA (HUMANISTA)	-	-	1	-	-	1	
PARTIDO OBRERO REVOLUCIONARIO (POR)	-	-	2	1	-	3	
CONVERGÈNCIA I UNIÓ (CIU)	441	125	920	298	53	1.837	43,50
COALICIÓN POR UN NUEVO PARTIDO SOCIALISTA (CNPS)	2	-	3	1	-	6	
PARTIT SOCIALISTA DELS TREBALLADORS (PST)	7	2	13	2	-	24	



APUNTS

L'ARJAU

informatiu del grup municipal independentista iniciativa per catalunya

Llançà, juny 1993

Nº 1



• De la mà de l'equip d'Independents-IU de Llançà, ha vist la llum després d'un experimental número zero, el primer número de la revista l'ARJAU.

Informació municipal diversa, diferent, punyent i actual, com a oposició, forma el seu contingut.

Com a col·legues, els desitgem que puguin treure'n molts números al carrer i, sapiguen diferenciar sempre, la informació de la maledicència. Pel vostre coratge i il·lusió, us desitgem molta sort i us diem: Endavant!

• La Galeria d'Art "La Taverna" de Colera, ha canviat el seu nom per el nou de "El Horizonte". Aquest canvi, no respon tan sols al nom, si no a un nou concepte d'entendre l'ART (en majúscules), i la seva filosofia. La nova etapa, comença a partir del 12 de juny allargant-se fins el 30 de setembre, oferint-nos exposicions de diversos artistes i estils.

Ralph i Sílvia, us desitgem tot tipus d'èxits.

• El passat dissabte 19 de juny, el President

de la Generalitat de Catalunya, Sr. Jordi Pujol, va inaugurar oficialment el CLUB PERALADA GOLF. Aquest nou camp de Golf, amb els seus 18 forats, la seva escola d'iniciació i perfeccionament, amplia l'oferta turística de la nostra zona.

El Tel. d'informació del Club de GOLF PERALADA és el 53 83 06.

• El proper mes d'agost, de l'1 al 15, i en la Sala de Cultura de l'Ajuntament del Port de la Selva, tindrà lloc, la II Exposició col·lectiva de Pintura -La Mar d'Amunt-, on s'hi exposaran obres de cinc artistes de la nostra contrada.

Us hi esperem.

• Des d'aquest passat mes de juny, l'empresa RIO IBERICA, líder en el sector nàutic i dedicada a la construcció d'embarcacions esportives i ubicada a Empúria-brava des de finals dels anys 70, ha creat un nou espai comercial amb el nom de: RIO CENTER LLANÇÀ.

Amb aquesta nova ubicació, donarà un servei i atenció més acurat a la nostra zona, cobrint tant l'aspecte de vendes d'embarcacions, com la de reparacions i hivernatge de tots tipus de motors marins, tant en el seu taller com en els diferents ports de LA MAR D'AMUNT.

El responsable de l'àrea, és el Sr. Antonio Carrasco, i l'especialista tècnic, el nostre veí de Llançà David Juanola.

L'adreça de RIO CENTER LLANÇÀ, és Cta N. II, Km. 18.20, a l'entrada mateixa de Llançà, Tel. 12 05 76.

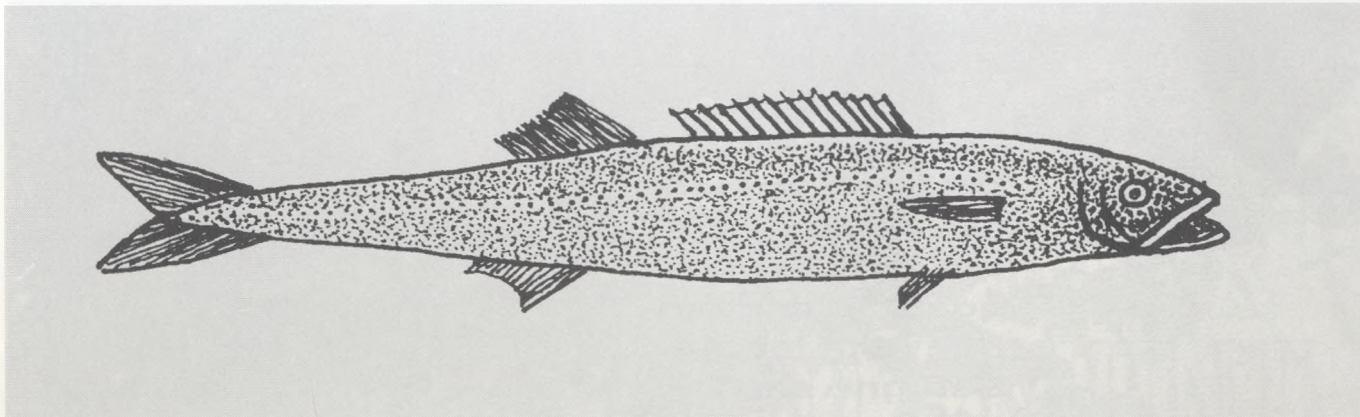


• El creador d'en "Pitu el Llufa", el nostre col·laborador Josep Malats, exposarà de l'1 al 15 de juliol, a la Sala d'art La Paleta, de Llançà una mostra d'olis.

Sorti que en venguis molts.

CONSULTORI PISCÍCOLA

per JOAN NADAL i FORTIÀ



PREGUNTA

Dies enrera, en arribar les "vaques" portaven un peix rar, que ningú va saber dir què era, es tractava d'un peix d'un pam i mig de llarg, de color negrós, bastant prim, les escates del qual en passar-hi el dors de la mà eren molt rasposes talment com si fos una raspa.

Em podríeu dir de quin peix es tractava?

RESPOSTA

Pel que descriuiu, es tractava d'un peix llima, o sigui un "*Tetragonus cuvieri*", de la família dels Tetragonuridae, única espècie d'aquesta família que hem trobat en la Mediterrània occidental.

Es tracta d'un peix bati-pel·làgic que rarament s'apropa a la costera. El seu cos és allargat, amb dues dorsals, la primera baixa i llarga, i la segona més

curta i alta. La cua forçada té en el peduncle dues carenes que convergeixen.

Sembla que pot amidar fins a 40 centímetres de llargària.

S'alimenta d'organismes planc-tònics i bati-pel·làgics, inclús gallsers o meduses, motiu pel qual la seva carn és considerada tòxica pel consum humà.

PETIT I REQUENA

Assessors

ADMINISTRACIÓ DE FINQUES:

- Comunitat de propietaris
- Finques agrícoles
- Urbanitzacions
- Comunitats en règim de construcció

ASSESSORAMENT A EMPRESES:

- Treballadors autònoms
- Societats
- Assessorament fiscal
- Comptabilitats

Tots els serveis necessaris per la bona administració de la propietat i l'empresa
CONSULTI'NS SENSE COMPROMÍS

Agents d'assegurances de la companyia:

Av. d'Europa, 46 **LLANÇÀ**
Tel. 12 06 76 Fax 12 04 94

winterthur
assegurances

Llum i color

Corprès de llum
i de color
i del perfum
del bosc en flor,
aspiro l'aire
que el mar m'envia
quan no fa gaire
que s'ha fet dia.
Benigne cau
el sol d'abril
del cel més blau
hosté gentil.
Tota muntanya
vall i riera
té per companya
la primavera.
Sense roïna
relluu la plana,
el verd domina
la seva ufana.
Gesta sublim
la creació,
que la fruïm
Vol el senyor!

JAUME QUINTANA i LLAUNETA

Poesia premiada amb un diploma als
Jocs Florals de la Ginesta d'Or
de Perpinyà, d'enguany.

Hostal Bon Repòs



Francisco Ribera, 12

Tel. 38 90 12

SANT MIQUEL DE COLERA



II Exposició Col·lectiva de Pintura

LA MAR D'AMUNT

De l'1 al 15 d'agost 1993

**CASA DE CULTURA
DEL PORT DE LA SELVA**

Amb el suport:

CAIXA DE GIRONA

AJUNTAMENT DEL PORT DE LA SELVA

RIO CENTER

L L A N Ç À



**Un nou concepte
en el món de la náutica.**

Tota la gamma d'embar-
cacions RIO al seu abast
amb el servei oficial de



HONDA, YAMAHA, TOHATSU, VOLVO, MERCUISER i YANMAR.

Ctra. C-260, Km.18,5 - LLANÇÀ - Tel. (972) 12 05 76 - Fax. 12 05 76



LA FESTA DEL CORPUS CHRISTI

Un dels "tres dijous que brillen més que el sol" era el dia de Corpus Christi, i fa uns anys que s'ha eclipsat.

Ens han tret aquesta festa tan catalana, puig que a la nostra pàtria va ser un dels llocs que primer se celebrà d'Europa. L'han passada al diumenge, que tampoc s'ha conegut la festa.

Cap dels tres dijous tenen avui lluentor, ni el Dijous Sant, ni Corpus Christi, ni el dia de l'Ascensió. Els han tret tots tres.

En aquesta festa que commemoràvem, l'Eucaristia (Pa Sagrat) es feia amb manifestacions d'entusiasme, ja que era el temps més lluminós de l'any, el temps de la sega, del blat, quan a la vinya els raïms són granats i l'olivera comença a ensenyar el seu fruit tot petit.

Les processons –quan es declarà festa de precepte en el segle XIV– es feien a l'interior del temple, i uns anys més tard, es feren aquestes manifestacions catòliques pels carrers dels pobles.

Aquestes processons anaven representades per les autoritats civils i militars, i era tradicional adornar els carrers amb catifes de flors i en alguns barris fer-hi altars. Al nostre país hi posàvem un sant o una verge, però vingué l'any 1941, –desterrada– una mestra d'escola de Madrid i digué que allà no hi posaven imatge, que eren per reposar la Sagrada Forma, tal com és el de la fotografia.

Jo i alguns altres deixebles de l'escola de Pesca teníem una predilecció per aquesta senyora, era una dona que estimava i es feia estimar.

D'aquí també la traqueren, dient que ensenyava fills de "rojos" i anà d'Inspectora a Canàries.



Altar ubicat a les Escoles Municipals del Port de la Selva i Na Pilar Lapena mestra nacional en primer terme.

Quan vaig anar al servei militar, en anar al Ministeri de Marina, anava a veure-la sovint i vaig fer impossibles per ella, perquè s'ho mereixia.

En record a ella veus aquí aquesta fotografia amb D. Pilar Lapena (aquest era el seu nom) a primer terme i l'Altar i les Escoles Municipals al fons.

La ginesta i les roselles –que eren els colors de la senyera– amb fullatge, per fer catifes als carrers, feien una flaire que, junt amb l'olor de l'encens quan passava l'Hòstia Consagrada, feia que un es sentís més lligat a aquesta bonica festa tan tradicional.

La gent, ben abillada, esperava l'hora de la processó, per acompanyar la Custòdia sota

Tàlem; els balcons i finestres eren adornats amb vànoves i cobrellits –el més bo que tenien– i al pas del Crist, des d'allà, la gent tirava flors i confetti.

Se celebrava després de la vuitava de Pentecosta o Pasqua Granada, el dijous següent; en alguns pobles de l'Empordà aquestes festes duraven quatre dies.

Aquesta festa de Corpus Christi –que significa Cos de Crist– fou a casa nostra a on s'instaurà primer i aquesta festa tan catalaníssima, és a Catalunya on avui no se celebra.

LOLLAM

RECUPEREM LA NOSTRA PARLA

POLLÍ: Pilot de pedres despreses d'una paret seca de vinya o olivar.

PORC O PORQUET: Nom que es dona a diferents espècies de peixets de roca generalment del gènere "Symphodus", excepte el S. tinca.

POTERA: Ormeig de pesca a base d'una peça de plom afusat que en la part inferior té agulles girades cap amunt i que es fa servir per la pesca del calamars.

PUBILLA: Lluerna. Peix de la família del triglids "Eutrigla gurnardus".

Q

QUECU o QUECO: Quec. Tartamut.

QUELET: Peix semblant al pagell "Pagellus acarne".

QUICA: Poc natural, cursi, tonta, que mou a burla.

QUILLAT: Que va quillo.

QUILLO: Ben vestit, polit, empolinat.

R

RADERA: Darrera.

RAGET o REGET: Gerret. Peix de la família dels centràrquids, corresponent a l'espècie "Centrarchus cirrus" que s'agafa a l'hivern.

RAMPOGOLL: Mena d'ancla petita que, amarrada a un caramell serveix per agafar les nanses i altres ormeixos de pesca perduts.

REBLINCAR: Tòrcer. Corbar.

REBEIX o RABEIG: Moviment d'agitació de la superfície de l'aigua produïda per peixos grossos en nedar prop d'ella.

REBOL: Fer un bol darrera de l'altre.

REBOLSAR: Regolfar. Retrocedir un fluid en moviment en topar amb un obstacle i formar un gorg, un remolí, etc.

REBOMBORI: Soroll fort, confós, produït per gent excitada. Avalot.

RECALMÓ: Amainar momentàniament el vent. Estona de

vent més flux entre ratxes més fortes.

RECONÈIXER: Anar a mirar la xarxa per veure si s'ha agafat peix.

RELLAMP: Llamp sobtat, no esperat. Rellamp! Exclamació d'impaciència, admiració intensa o ira.

RELLEIX: Relíquia de malaltia, ferida, etc.

REMENDAR: (Cast.) Adobar, corregir els desperfectes d'una cosa, sobretot d'una xarxa, d'una peça de vestir, d'un calçat, etc.

REMENDADORA: (Cast.) Dona que fa professió d'adobar les xarxes.

REMEDAMENT: Continuament. Una vegada darrera l'altra.

REPLÓ: Pedres petites que s'empren per omplir l'espai que queda entre la paret seca d'una travessera de vinya, o d'olivar i la terra d'aquesta.

**VENDA DE MOTOS
TALLER MECÀNIC ESPECIALITZAT
EN MOTORS DE 2 T i 4 T
PREPARACIONS ESPECIALS PER A
COMPETICIONS
SERVEI GRATUÏT DE RECOLLIDA
A DOMICILI
ACCESSORIS RECANVIS I
EQUIPAMENTS DE LES PRINCIPALS
MARQUES**



**Nou domicili
Av. Pau Casals, 23 - Tel. 12 08 55
LLANÇÀ**



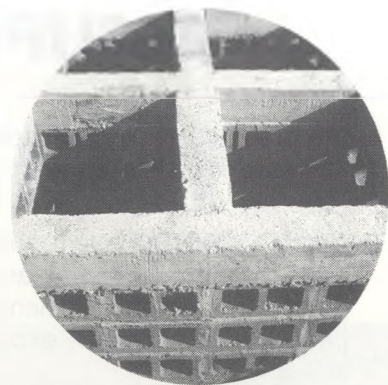
CAP_RAS

**AGÈNCIA IMMOBILIÀRIA
LLOGUER - PROMOCIÓ I VENDA D'APARTAMENTS
CANVI DE MONEDA - LOCUTORI DE TELÈFONS
PREMSA NACIONAL I ESTRANGERA - FAX PÚBLIC**

**c/. Castellà, s/n
Tel. 38 09 50 - Fax 12 05 02
LLANÇÀ**



ESCALLS ARTIFICIALS



PER PROTEGIR LA PESCA AL PORT DE LA SELVA

Sembla que aquest estiu quedaran instal·lats els esculls artificials per protecció de la pesca en aigües del Port de la Selva.

La idea de posar aquests esculls de defensa i refugi sorgí de la Confraria de Pescadors per tal de preservar, dins el possible, la riquesa de la sobrepescada badia.

S'exposà la idea a la Direcció General de Pesca de la Generalitat, al Ministeri i a la Direcció General de Pesca de la Comissió de la CEE, els quals, per mitjà dels seus experts veieren amb bons ulls la iniciativa, vistos els antecedents d'aquest tipus existents als Estats Units i al Japó.

El projecte aprovat consisteix a posar, des de l'alçada del Rec d'en Feliu fins a l'illa Meda en una llargària aproximada de 5.000 metres i a una profunditat d'uns 50

metres, una doble barrera formada per 126 esculls de defensa que evitarà que les embarcacions d'arrossegament puguin entrar dins de la isobata de menys de 50 metres de profunditat, prohibida per la Llei.

A la vegada es col·locaran uns esculls artificials per refugi dels peixos en forma de piràmide d'uns set metres d'alçada per uns 200 de superfície, formada per tres pisos de mòduls, el primer compost per 16 d'aquests, el segon per nou i el tercer per quatre.

Aquests mòduls, que fan 2 x 2,20 x 2,34 metres de costat són construïts per una base sobre la que van elements de 40 x 20 x 20 centímetres d'uns dos centímetres de gruix, de formigó, que comuniquen amb el seu interior, dividit en quatre compartiments, en els que

unes teles mosquiteres de plàstic permetran captar elements vegetals per tal que s'hi desenvolupin i serveixin de base alimentària de determinats mol·luscs i crustacis, que, a la vegada són consumits pels peixos, en els que determinades espècies trobaran refugi de les escomeses dels seus depredadors, permetent-los arribar a una mida capaç de defensar-se i reproduir-se.

Els "esculls refugi" es posaran, uns a l'anomenat solar de S'Arnellà, a uns 23 metres de profunditat sobre fons de sorra i reble i els altres davant la cala de la Tamaríua, sobre fons de sorra, a uns 28 metres de profunditat, tots ells propers a la costa rocosa.

La zona protegida agafarà aproximadament unes 1.300 hectàrees, que fins ara, han suportat una gran pressió pesquera ja que alguns arrossegadors, en determinats dies hi fan incursions esporàdiques, a la vegada que hi calen moltes embarcacions artesanals, tresmall, palangres, etc., durant tot l'any.

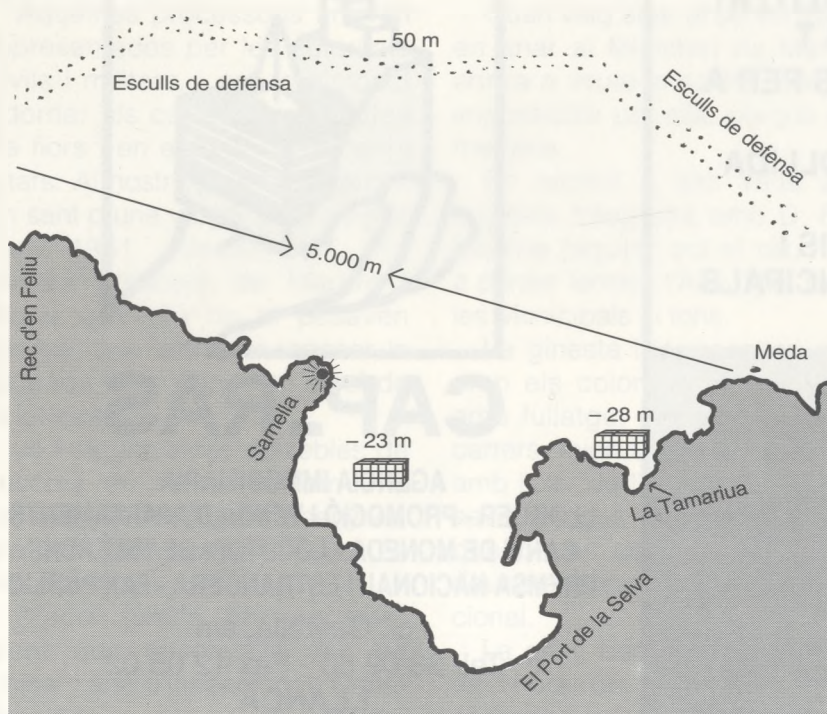
Les principals espècies que hi viuen són rogers, pagells, llobarros, orades, sards, sípies i altres espècies preades.

El cost global de la seva instal·lació —fabricació de mòduls i col·locació dins l'aigua— serà de 85,5 milions de pessetes, de les que la CEE paga el 50%, l'Estat el 35% i la Generalitat el 15%.

Confiam que el projecte sigui un èxit per la recuperació de la riquesa pesquera de la badia.

Des d'ací felicitem els iniciadors de la idea.

L. ADAN



**REFERÈNCIES HISTÒRIQUES
DE LA SELVA DE MAR**



Jaume Quintana i Llauneta

En JAUME QUINTANA i LLAUNETE, en "Met", batlle que és de la Selva de Mar, acaba de publicar aquest proppassat mes de maig, el 3r i darrer tom de: "Referències històriques de la Selva de Mar".

En aquest llibre i continuant cronològicament on va acabar l'ante-

rior, es comença parlant de l'època franquista fins arribar al 1991. Ens mostra activitats i "diversions" que em descrivia com a magnífiques (quasibé no n'hi havia d'altres).

Es parla de les "caramelles", de les diverses processons que es feien al poble i en el seu terme, de les festes, i de la Germandat de Sant Sebastià, dedicada a tenir cura i donar suport als més necessitats.

L'obra inclou també una continuació o si voleu una segona part dels BRINS D'HUMOR, llibre publicat per en Met, l'any 1989, on hi descriu anècdotes i facècies ocorregudes a la gent de la Selva i que no per ser divertides, deixen de ser part de la història del poble.

Tant de bo que cada un dels pobles del nostre país, tinguéssim almenys un home com en Jaume

Quintana, per a què, gràcies al seu esforç, paciència i voluntat, fan que quedin reflectits en el paper, la història, les llegendes i les tradicions i no se'ns perdin en el somni dels vells.

Vull acabar aquesta ressenya, amb unes paraules escrites per l'amic Joan Badia-Homs, en el pròleg d'aquest llibre i que crec que resumeixen molt bé el seu esperit i contingut.

"En definitiva, el llibre que tenim a les mans, a més d'interessant des del punt de vista històric, és molt variat i de lectura agradable. És una mostra, com dèiem, de la personalitat i vitalitat del petit poble de la Selva de mar, virtuts que cal desitjar que no es perdin mai, diluïdes en una entitat més gran".

J.S.C.

GALERIA D'ART "EL HORIZONTE"

En aquesta època en què els murs tomben i les fronteres s'obren, és el moment per intercanviar idees i artistes universals, per poder realitzar un art sense fronteres i amb nous horitzons.

(L'HORIZÓ) "EL HORIZONTE", es una Galeria d'Art, situada a la Plaça Pi i Margall de COLERA.

El 12 de juny, s'inaugura amb l'exposició de Ralph Bernabei (americà) resident a Colera, amb les seves noves pintures i "collages", inspirats en la ciutat de Barcelona.

Durant els mesos d'estiu, es faran les següents exposicions:

- Françoise Voullimin (belga), exposarà tot un món de pintura sobre seda.
- Joan Padern (colerenc), l'autor de l'Art Park de Colera.
- Koichi Sugihara, japonès, que resideix a Barcelona i exposarà temes sobre "Gavines i objectes sensuals".
- Víctor Ramírez (xilè), que porta molts anys treballant a Barcelona en el món dels gravats.
- Max i Evins (nord-americans), una parella d'autodidactes en joieria i disseny.
- Pintures i gravats de Polònia. Per fi els artistes polonesos sense fronteres.

Esperem compartir amb tots vosaltres els nous HORIZONS SENSE FRONTERES en "EL HORIZONTE".

Galeria d'Art

Plaça Pi i Margall, 1
Colera, Girona, 17469

RALPH BERNABEI

del 12 de juny al 25 de juny

VOUILLEMIN

del 26 de juny al 9 de juliol

JOAN PADERN

del 10 de juliol al 23 de juliol

KOICHI SUGIHARA

del 24 de juliol al 6 d'agost

VICTOR RAMIREZ

Del 7 d'agost al 20 d'agost

ART DE POLONIA

Del 21 d'agost al 10 de setembre

COL-LECTIVA

De l'11 al 30 de setembre

MAX i EVINS

JOIES
Exposició permanent

HORARI:
de 6 a 10 del vespre

EL HORIZONTE

El Port de la Selva...



Va ser per mi una satisfacció, quan em demanà la comissió de l'Aplec d'aquesta riallera població de l'Escala, un petit escrit sobre la sardana (dedicat a tots els pobles de la Costa-Brava) pel programa, al mateix temps que fou una joia per mi poder expressar el que ha estat aquesta dansa al meu estimat poble, el Port de la Selva, germà en època de naixença, costums i vida marinera de l'Escala.

Malauradament, no podem dir que hi hagi cap entitat sardanista, ara bé puc donar moltes dades sobre la nostra dansa i dir l'estimació que sempre ha tingut el poble per la sardana. L'afecció no ha faltat i bons sardanistes tampoc.

No hem tingut la sort que hi hagués un home de la talla de l'Avi Xaxu, de l'Escala, en Bou de Torroella de Montgrí, en Garreta de Sant Feliu de Guíxols, pare i fill Serra de Peralada, o el pare de la sardana, i em refereixo a en Pep Ventura, a Figueres.

Però, remenant el bagul dels records, trobem una quantitat de dades i fets que diuen molt en pro de la sardana local.

Com a la majoria dels pobles costaners hi havia cobla al poble –que també tocava ballables– en temps molt reculats. No portaven nom –com ara– doncs no sortien a

tocar a fora i no calia. Hi hagué discrepàncies entre els components del conjunt i llavors es va desfer. Es formaren dues cobles, ja que hi havia dues societats de divertiments, això féu que tots els dies festius, per la competència, es fessin ballades de sardanes. Duraren poc, quedant novament una sola.

A les festes anyals, venien músics de fora, i també el plat més fort –musicalment parlant– com tots els pobles de l'Empordà, era la sardana.

Tenim l'Ermita de Sant Baldiri de Taballera –avui gairebé en ruïnes– el 1849 la reconstruïren, més tard el 1885 la robaren i dins el mateix any tragueren el capellà: des de llavors ençà fins el 1917, –que fou el darrer any– es feia un aplec el dia de la festa del Sant (20 de maig) que era el primer copatró d'El Port de la Selva i Fires, anomenada també pels nadius encara avui aquesta festa "Festa Major Petita"; es tocaven sardanes a una esplanada, i en arribant al poble, altre cop ballada. Sols es ballava aquesta dansa.

L'any 1932, i també el dia 20 de maig, al Monestir de Sant Pere de Rodes i organitzat per l'Ajuntament Republicà, es féu una trobada politico-cultural, i per primera vegada aplec de sardanes ac-

tuant-hi la Cobla "El Cucurucuc" de Cadaqués, tot recordant aquelles ballades que es feien a l'Ermita de Sant Baldiri.

També podem presumir de que fou al Port de la Selva, on en Pep Ventura –a la festa de la Candelera, 2 de febrer, extingí el cant de la seva tenora, a on la tocà per darrera vegada, puix en aquest poble es posà malalt, i va morir a Figueres el 24 de març de 1875 un Dijous Sant.

En el centenari de la seva mort a migdia i al "Moll d'en Balleu" es féu una ballada, executant obres de la seva composició com a homenatge, per una cobla a Figueres.

Vaig proposar de fer-li un monument o almenys posar un carrer en nom seu –no vaig ser atès per les autoritats– al refermador de la sardana, en record a en Pep de la Tenora, com solien anomenar-lo familiarment.

En els anys 1968 i 69, ja uns companys ensenyaven a la mainada a ballar, cantar i repartir la sardana durant l'hivern, això demostra l'afició que s'ha tingut a la dansa de Catalunya.

Cal dir també que s'han compost varies sardanes per honorar el meu poble; l'Àngel Blanch Reinal va escriure "Bell Port de la Selva", "El Port de la Selva", és feta per en Ramon Rossell, "El Salt

...i la Sardana

de la Reina" és de Florenci Mauné, "Mirant al mar (Port de la Selva)", la va escriure Bartomeu Vallmajó; "El Port de la Selva 1787-1987" en J. Daró Julià, "La Vall de Santa Creu" també és d'en Daró; "Sant Pere de Rodes", la va escriure Francesc Basil, "Cap de Creus", Rafael Cabrisas; Ricard Viladessau, que estrenà el centenari de la plaga "La Fil·loxera", "La Cabra i el Boc" pel mestre Conrad Saló.

El nom d'aquesta darrera, són dues roques a la costa camí del Cap de Creus, després de la Festa Major d'estiu de l'any 1934 –que es feia en aquell temps els dies 5, 6 i 7 d'agost– a la cobla La Principal de La Bisbal, els quedava un dia lliure –el 8– i es quedaven. Els pescadors els obsequiaven en un viatge per mar fins al Cap de Creus i dinar a Taballera –un d'aquells dinars que sabien fer els pescadors a les cales– i de tornada a casa, els hi explicaven

els noms de les cales, roques i puntes i aquí fou on en Saló s'inspirà i ja pel camí composava. En arribar al poble, ells els tornaren l'obsequi amb una sessió de sardanes.

L'any següent estrenaren la sardana "La Cabra i El Boc".

El fill del Port de la Selva, teníem un compositor, l'Esteve Feliu i Vidal, ell ha escrit les següents sardanes: "Tere Gentil" i "Roser Bonica" (registrades en discs), "Sant Daniel de Tordera", "Sant Llorenç de Morunys" i "En Claudi i l'Esteve" (Claudi Feliu i Esteve Vidal) dos cosins treballadors del mar, –editades– i per estrenar "Vells Pescadors", dedicada als pescadors del poble.

És bonica la sardana quan se sent de lluny, però es més xamosa encara escoltada embarcat a un llagut, balancejant-se per les ones, al mig del mar, tenint per fons l'horitzó, amb els xiscles de les gavines, sent el cant de la

tenora en el ressò de la muntanya i el cel per sostre.

Aquestes pinzellades traçades per la meua humil ploma a gran trets, donen una imatge de l'estima que hem tingut sempre per "... la dansa més bella de totes les danses que es fan i es desfan..." en aquest blanc poble que és el Port de la Selva.

Aquest escrit fou editat al programa del "VII Aplec de la Sardana de l'Escala" dedicat a tots els pobles de la Costa-Brava, el 30 de maig de 1982, (Pasqua de la Pentacosta)

I també al de la Festa Major del Port de la Selva el 5 i 6 d'agost del mateix any (N. D. de les Neus).

JOSEP MALLOL i ORIOL
(Valentí)

**AUTOELÈCTRIC
LLANÇÀ**

REPARACIÓ ELÈCTRICA DE L'AUTOMÒBIL I EMBARCACIONS

c/ Joan Maragall, 17 - Tel. 38 00 38
LLANÇÀ

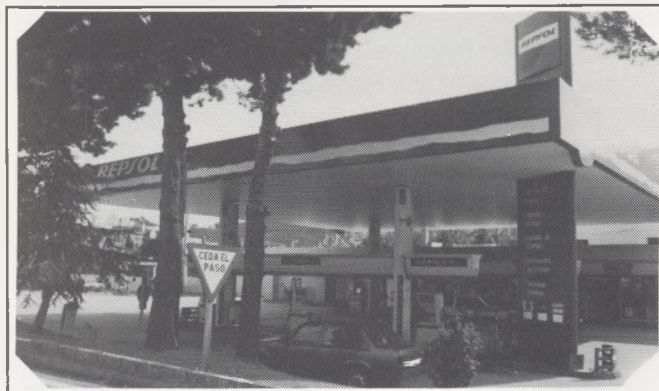


SERVEIS

- AMARRADOR
- GRUA
- VARADOR
- PINTAT
- CARRO VARADA
- EMMAGATZEMATGE VELA LLEUGERA
- PISCINA
- TOT TIPUS DE SERVEIS SEGONS LA TEMPORADA

**CLUB NÀUTIC DEL PORT DE LA SELVA**

LA LLOTJA, S/N TEL (972) 38 70 00 FAX (972) 38 70 01
EL PORT DE LA SELVA



CARBURANTS I SERVEIS DE L'EMPORDÀ, S.L.

Al seu servei amb

- lubricants
- gasolina sense plom
- accessoris
- tren de rentat
- aspiradors per al seu cotxe

Estació de Servei
LLANÇÀ Tel. 38 01 41

Estació de Servei
PAU Tel. 55 20 08

EL MESTRE PERE JORDÀ i VALLS

1898-1976

Ara fa anys que el mestre Pere Jordà i Valls ens va deixar. Vinculat a la Selva de Mar des de la dècada dels quaranta. Tenia una casa llogada en el poble i aquí venia a passar-hi l'estiu junt amb la seva família. Més endavant n'adquirí una en propietat i ja foren moltes les temporades que el tinguérem entre nosaltres.

Enamorat d'aquest poble, hospitalari i germanívol, com ell sempre deia, es féu amic de tothom. Col·laborava, com a director, en totes les celebracions religioses locals. No faltava mai a l'aplec de Sant Roc a la Vall de Santa Creu, i enriqueí els Goigs dedicats a l'esmentat sant amb una nova tonada. La seva presència a processons, passejades i excursions a Sant Pere de Rodes donava una nota de simpatia que dominava arreu. El temps passa però les bones persones no s'obliden mai. El seu record perdura.

L'amic Bernat Benavente, que guardava curosament el recordatori del decés del senyor Jordà, m'ha pregat que dediqués unes paraules de recordança i gratitud, en ocasió de l'aniversari de la seva mort, a aquest seu gran amic, que ho fou de tots, des de les pàgines de La Mar d'Amunt, i així ho faig.

Però per donar més a conèixer i poder recordar el que fou el mestre Pere Jordà, transcriurem del Butlletí de l'Orfeó Gracienc, (juny del 1976), l'homenatge que se li tributà en el moment del seu traspàs.

"El mestre Jordà fou un més dels apòstols de l'art coral, amb un lliurament i un desinterès propi d'un artista i d'un romàntic. Ell formà part del nostre Orfeó amb una tasca diària d'assaigs i classes de solfeig, amb una eficiència que encara perdura en el record dels qui visqueren els seus ensenyaments i el seu tracte dolç, pacífic, gens mancat, però, d'autoritat. Fins l'any 1939 ocupà el càrrec de sots-director de l'Orfeó Gracienc, a més de dirigir el cor "La Violeta Clavé" que sota el seu mestratge s'adjudicava, gairebé sempre, el primer premi en els tradicionals concursos de la Plaça de Sant Jaume. Degut a la seva obra artística i patriòtica, es veié



amb dificultats al final de la guerra i hagué de recomençar la seva obra sense renunciaments als seus principis catalans i socials. Com a compositor, la seva producció és ben estimable. Les seves sardanes i obres culturals demostren la seva musicalitat; també posà música en diverses obres teatrals.

En haver-lo escollit per la nostra Diada del Cantaire, l'Orfeó Gracienc no ha fet res més que fer justícia a un home, cavaller d'un ideal, que al llarg de la seva vida es mantingué fidel als principis inalterables de la pàtria a través de la seva passió per la música, que fou per ell, essència de vida.

En aquesta Diada, recordem el mestre Jordà, situant-lo al lloc que li pertany al costat del nostre fundador Joan Balcells".

—Així era el mestre Pere Jordà i Valls que nosaltres recordarem també sempre amb enyorança i simpatia.

JAUME QUINTANA I LLAUNETA

TOCATS PER LA TRAMUNTANA

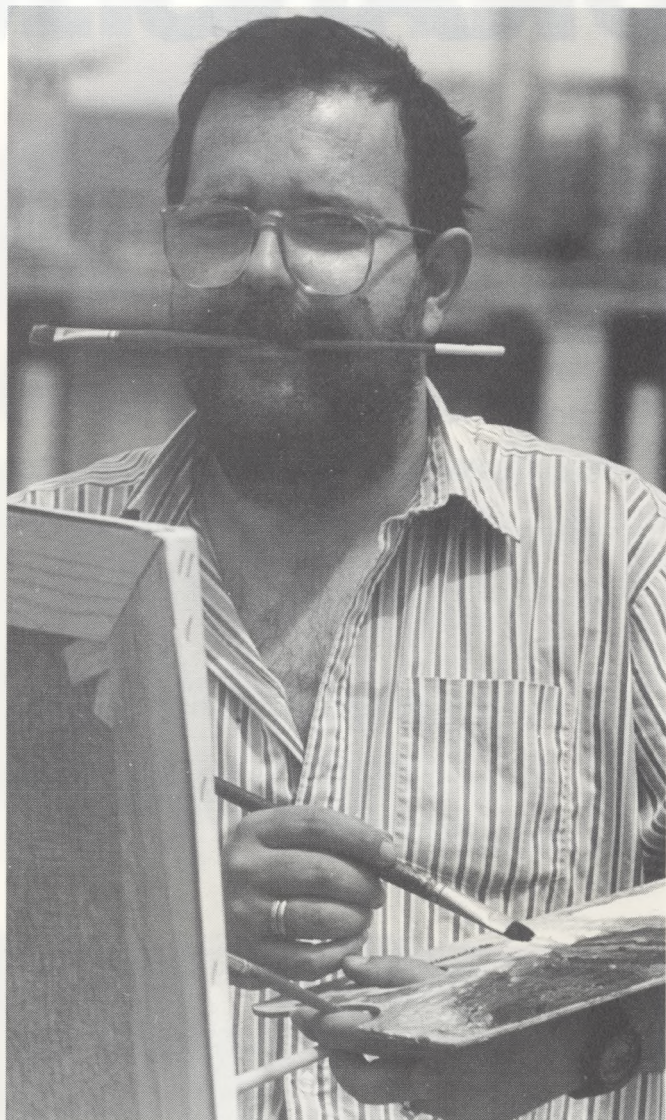
Diuen que per a ser pintor a l'Empordà, s'ha d'estar entramuntanat. Estar "ENTRAMUNTANAT", és sinònim d'estar boig i, l'artista d'avui, està boig i en té el carnet.

La seva expressió, ho diu tot; quan hi parles te n'adones, i quan gaudeixes o t'espantes amb la seva obra, ho comprens. Parlo de l'ÀLEX STROHECKER i PALLAROLAS, un dels 12 fills d'un altre gran pintor, traspasat l'any 1979, en Lluís Strohecker Socias, el que en la nostra "Mar d'amunt", va criar en un mas de les muntanyes de Portbou, en plena natura, entre animals i deixat de la mà de Déu, l'Àlex, que va néixer a Barcelona l'any 1954. La infància difícil, mancat d'afecte patern i la seva deficient visió va marcar la seva vida, i ja en la infantesa pintava cases molt curioses en les parets del convent de monges on estava tancat. L'obra d'aquella època potser era interessant, però el material amb el que decorava les parets, la seva pròpia femta, no era de l'agrat de les monges. Ara, afortunadament, Strohecker ja no utilitza la mateixa pintura, i la seva obra, almenys olfatiuament, ha guanyat.

No té escola, no sap dibuixar, autodidacte total, busca, assaja, experimenta i s'esforça en trobar el seu camí.

L'obra, és de molt difícil definició: impressionista?, naturalista?, surrealista?, naïf? Potser una barreja de totes elles sense ser-ne cap, però utilitza tècniques molt personals i especials.

La seva preocupació és aconseguir que les seves obres es puguin veure en la més completa foscor, i això, ho ha aconseguit. La tècnica de la pintura fosforescent, li ha permès aconseguir, que els seus quadres es puguin admirar des d'una perspectiva il·luminada fins a la més negra nit sense lluna, resultant en aquest darrer cas, una obra completament diferent,



però visualment efectiva. Resumint: un home que està catalogat a França, on les seves obres més petites estan valorades en 3.000 FF; que exposà l'any 1988 a París, el 89 i el 90 a Llançà, on hi viu, i que de 176 obres exposades, en va vendre 188, que l'any 91 exposà a Figueres i va participar en dues exposicions col·lectives l'any 92, un home tal com dic, que pot estar boig, però que la seva obra, almenys, s'ha de conèixer.

J.S.C.

EN REB GRANS MOBLES A

Comencen les grans rebaixes de "Muebles La Fábrica". Miri-ho bé, perquè els preus són molt, però molt petits. Hi ha una cosa que no podem rebaixar: la qualitat i el servei. Per això, els projectes, els pressupostos, el trasllat i el muntatge són gratuïts a qualsevol punt. Vingui ara a les grans rebaixes de "Muebles La Fábrica" i sortirà guanyant.



Model GEMINIS

Dormitori matrimoni sense armari. Acabats en noguera i caoba amb somier de làmines inclòs.

Abans: 281.800
Ara: **225.500**

Model CALIBRA

Conjunt de sofàs 3 i 2 places amb diferents tapissats a escollir.
Abans: 168.600
Ara: **134.900**



BAIXES

PREUS MOLT PETITS



Model TEIDE

Composició apil·lable.

Acabats en noguera.

Abans: 236.600

Ara: **189.300**



Model ENMA

Sofà-lit de fusta.

Abans: 42.200

Ara: **33.800**



Model IRIS

Composició juvenil programa ampliable. Acabats en fusta natural o noguera.

Abans: 168.100

Ara: **134.500**

MUEBLES LA FABRICA

MÀXIMES
FACILITATS
6 PAGAMENTS
SENSE INTERÈS.

EL NÚMERO 1 EN MOBLES

Méndez Núñez, 18 Figueres Tel. 50 39 34

El Pla director de Sant Pere de Rodes

Quan ja estava en premsa el número anterior d'aquesta revista amb el comentari preguntant "Que es fa a Sant Pere de Rodes" se celebrà, al dia 29 de març una roda de premsa a la que assistiren, entre altres, el Director General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya, donant a conèixer el Pla Director de Sant Pere de Rodes.

El Sr. Director General va defensar a capa i espasa la línia de treball que s'ha seguit al conjunt monumental i va justificar la construcció de la residència-centre d'estudis a la Sagristia i al Palau de l'Abat. El Centre d'Estudis donarà a conèixer Sant Pere de Rodes arreu d'Europa, segons digué, negant que hi hagués "secretisme" en l'operació, recordant als mitjans de comunicació que havien estat informats del tema periòdicament.

El Pla proposa que la restauració del conjunt estigui destinada a permetre la conservació i comprensió de l'arquitectura del monument en les diferents etapes constructives i es posa especial èmfasi a les fases pre-romànica i romànica.

Segons el Pla, les construccions d'aquestes èpoques, (segles X al XIII) són les que presenten excepcionals valors històrics i artístics i són les que permeten una millor comprensió de l'estructura monàstica, atesa la degradació de moltes obres posteriors. L'actuació més espectacular que proposa el Pla és la reconstrucció total del claustre superior amb la construcció de la galeria nord. Per fer això i seguint la filosofia exposada anteriorment s'eliminaran uns llenços de mur construïts al segle XVIII. Altres actuacions que es proposen són restaurar les tres ales del claustre



Vista de l'interior de l'església amb l'absis al fons.

inferior i construir una escala a l'interior del campanar.

El Pla reordena també els actuals usos i circulacions a l'interior del Monestir sobre la base de la història i les noves descobertes arqueològiques. Així el primer recinte (església, claustres i annexos, del segle X al XIII) es destinarà exclusivament a visita, mentre que les construccions del segon (dels segles XIII al XVIII) seran adequades com equipaments complementaris d'acollida o de difusió de la història del Monestir (museu i sala d'àudio-visuals). L'itinerari se-

guirà, fins on es pugui, l'evolució cronològica de l'arquitectura del monument.

En els segles XIII i XIV, sembla, fou en els que tingué més esplendor el Monestir, fortificant-se, constituint una de les més ostensibles manifestacions del feudalisme eclesiàstic, que coincidí amb els segles de més esplendor de Catalunya (regnats de Jaume I, el Conqueridor i successors), acabant, virtualment aquest esplendor a principis del segle XV amb el compromís de Casp, que acabà amb la corona catalano-aragonesa.

I fou en aquest segle quan començà el decliu del Monestir, a partir del nomenament del Abats comandataris (1447), anomenats pels papes o pels reis per concessió papal, dels que el primer fou Joan, cardenal de Sant Pere. Sovint eren grans personatges eclesiàstics que, sense residir-hi, acumulaven en comenda de rendes o part d'elles del Monestir. La comenda esdevingué un autèntic abús fins que s'hi oposà el Concili de Trento, si bé no eliminà la seva pràctica, especialment per part dels cardenals.

Llegim, en el pla que, a partir de l'any 1989 l'actuació a Sant Pere de Rodes va ser reconsiderada. La intervenció arquitectònica s'ha cenyit a la creació de nous equipaments, amb la remodelació de l'antic refectori com a sala d'exposicions i la transformació en Centre d'Estudis de la casa de l'abat i les sagristies, segons sengles projectes de l'arquitecte J. A. Martínez de la Peña, ara en curs d'execució.

O sigui que ja tres anys abans de l'elaboració del Pla Director de Sant Pere de Rodes, ja iniciaren els treballs per convertir el Palau de l'Abat i les Sagristies en un Centre d'Estudis, inclosa una residència de luxe.

Si, segons el Pla, les construccions dels segles X al XIII són les que presenten excepcionals valors històrics, on es pot situar el valor del Palau de l'Abat que, segons el mateix Pla, es va construir el cos independent de la

casa de l'Abat entre els segles XIII i XIV. En el segle XIII, d'excepcional valor, valor històric o en època posterior?

Sí, segons el mateix Pla, en els segles XVI-XVII la façana nord del temple s'adossà al cos de les sagristies, sembla que aquestes, en aquella època ja existien.

En quin segle foren construïdes?

No som arqueòlegs, ni res semblant, per tant, no podem opinar sobre quines són les parts que s'han reconstruït tal com eren, ignorem, per tant, l'època exacta de la construcció del Palau de l'Abat i de la Sagristia i si són o no d'arquitectura anterior al segle XIV, encara que integrats dins del monument, ni si tenen o no interès arquitectònic, si bé segons el Pla fou en els segles XIII i XIV quan es construï el cos independent del Palau de l'Abat.

Que posteriorment al segle XV s'hi feren afegitons no en dubtem, però sí ens agradaria que ens aclarissin on visqueren els trenta-tres Abats que hi hagueren abans de 1400.

Existia ja la residència de l'Abat?

Existia també la Sagristia?

On estaven? En quin segle es construïren?

Els Abats eren elegits pels monjos i, en algun cas, designats pel seu antecessor, amb l'acceptació de la resta de monjos, i residien en el Monestir fins que en 1447 foren designats els anomenats Abats comandataris, que no hi residiren, moment en el

que s'inicià el decliu del Monestir.

Si fins aquesta dada els Abats visqueren en el Monestir i, per tant, tenien residència en ell, existia la casa o Palau de l'Abat que, lògicament devia ésser construït amb l'arquitectura de l'època.

El que alguns voldrien tenir és més informació sobre el valor arqueològic del que es transforma en una "residència de luxe" i ens agradaria que ens ho poguessin dir arqueòlegs sense compromís amb l'administració, ja que, a vegades temem que aquest pesa més que els coneixements tècnics que pugui tenir qui ostenta un càrrec.

Sembla, pel que es comenta, que el que alguns critiquen és que la reconstrucció del que serà Centre d'Estudis, enclavat dins d'un monument arqueològic, els orígens del qual es remonten al segle IX, es faci a base d'una arquitectura moderna, de luxe, en lloc de fer-lo més sobri, sense aditaments superflus.

Però com que aquests detalls no els especifica el Pla Director de Sant Pere de Rodes, els deixem conèixer quan estigui fet i, si es fa un nyap, possiblement ja no tindrà remei.

JOAN NADAL I FORTIÀ



— Restaurant —
La Vela

ESPECIALITATS EN PEIX I MARISC
—SERVIM ANÈMONES—

Pintor Martínez Lozano, 3 Tel. 38 04 75 PORT DE LLANÇÀ

La Processó de Sta. Creu

El dia tres de maig és la festa de Santa Creu. A més dels actes religiosos de costum en totes les festes, en aquesta diada es feia una processó anant amb la Veracreu fins el turó de La Lloia, a on els veïns feien un altar, amb una Creu de flors, que un cop acabada la Santa Missa, després de beneir el terme marítim, baixaven a les roques i la tiraven al mar. En cas de mal temps –vent fort que ho impedís– la mateixa cerimònia es feia al “Moll d'en Balleu”.

Era costum que la susdita processó, passés a l'anada pel carrer d'Abaix (abans no estaven rotulats els carrers) i un cop feta la cerimònia religiosa, de volta cap a l'església, passaven pel carrer Nou.

Els veïns posaven molta cura en netejar bé els carrers i àdhuc feien creus de flors que posaven pels

carrers que passava la processó.

Tota la gent en venir de la dita festa –com que era al final del poble– agafava unes flors boscanes de color de rosa que assecaven i guardaven tot l'any amb rams, anomenades “flors de Santa Creu” i creien que portaven bona sort.

Aquesta festa data de temps immemorial, ja que la seva celebració ve de l'antiga i desapareguda població de Santa Creu de Rodes. Ells ens varen portar molts costums i tradicions que de mica en mica han anat perdent-se.

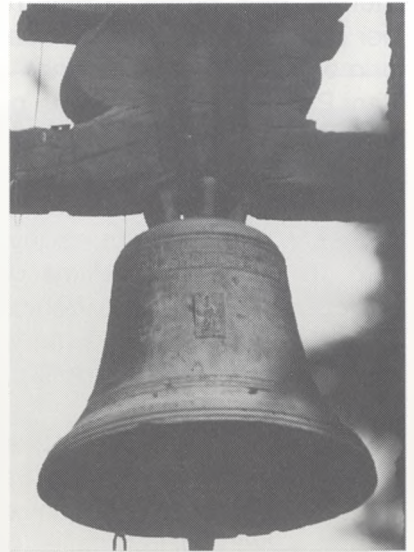
Era l'antiga Festa Major de Santa Creu de Rodes –a la serra de la muntanya– encara que la seva patrona fos Santa Helena (queda l'ermita) i en baixar a habitar el nou poble de “Port de Santa Creu de la Selva de Mar” introduïren els seus costums, que se seguien fins fa uns cinquanta anys. Avui només quatre vells ho recordem.

Si bé a la Processó de Les Cuques (en plena primavera) beneïen els camps i vinyes, o sigui tot el terme terrestre contra les plagues, a la de Santa Creu es beneïa el terme marítim.

En els darrers anys que encara se celebrava, una volta acabada la Missa i la Processó havia entrat a l'església, els homes anaven a treballar; anteriorment es mantenia festa tot el dia.

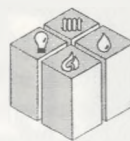
Els més vells no concebeixen la modernització i diuen –amb raó– que tot es va perdent, que ja no hi ha aquella popularitat i tradició que havia tingut aquest poble, que no coneixem res.

Segons ells era una festa summament lluïda.



ELECTRO-HOGAR
GARRIGA 

Plaça Pi i Margall Tel. 38 90 58 **COLERA**



JOSEP BURGUEÑO

ELECTRICITAT - AIGUA - GAS
CALEFACCIÓ - AIRE CONDICIONAT

☎ 38 11 59

C. Gardissó, 53 - 2 A

LLANÇÀ

B.V.



ALIMENTACIÓ-LICORS **CAN COLL**

"LE PERROQUET"

c/ Colera, 1 - Tel. 39 02 33

PORTBOU

Fané - Cap Ras - La Bateria

VENDA DE PISOS A LES MILLORS ZONES DE LLANÇÀ

MIQUEL ROQUÉ

c/ Bateria, 17 - Tel. 38 00 23

LLANÇÀ



ELECTRODOMÈSTICS **Gerard**

SERVEI TÈCNIC - POSTVENDA
GRUP DEGISA

Castellà, 14 - Tel. 38 00 57

PORT DE LLANÇÀ

Snack·Bar Ebre Croissanteria

c/ Ebre, 6 - Tel. 12 03 34 **LLANÇÀ**

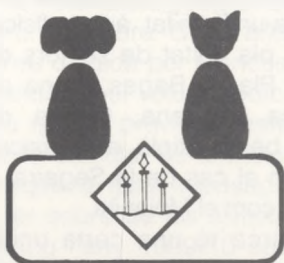


RESTAURANT

El Puerto

Telèfon 38 00 44 - Fax 12 00 24
Tel. particular 12 00 24

carrer Castellà, 7
1



CENTRE VETERINARI LLANÇÀ

HORES DE CONSULTA
De dilluns a dissabte
de 4 de la tarda a 8 del vespre
Diumenges i festius
d'11 a 12 (Cita prèvia)

CONSULTA VETERINÀRIA
PETITS ANIMALS

Avda. Pau Casals, 25
Tels. 12 08 52 - 53 02 80
17490 LLANÇÀ



FONTANERIA - GAS CALEFACCIÓ

ELECTRICITAT FÀBREGA

TÈCNIC ESPECIALISTA

C/ Reina Sibil·la, 25-27 - Tel. 53 41 68

17469 FORTIÀ

c/ de la Pujada, 1

17497 PORTBOU



HABITACIONES - CHAMBRES
ROOMS - ZIMMER

HOSTAL BERI

RESTAURANT - PÀRQUING
PISCINA - SOLÀRIUM

c/ Creu s/n - Tel. 38 01 98
LLANÇÀ



HIVERNATGE - REPARACIÓ - VENDA

C/ RIBERA, s/n - TEL. 39 03 88 - FAX 39 06 37 PORTBOU

La divisió territorial de Catalunya

Els consells comarcals responen a una realitat que ve de molt lluny
Un procés de fa cent anys: la divisió territorial de Catalunya

1. LA COMARCA, UNA REALITAT HISTÒRICA

Un país llargament humanitzat

Ara parlem del mil·lenari de la constitució política de Catalunya però, en realitat, fa uns quants anys que podem evocar moltíssims mil·lenaris particulars. Per exemple, al Bages, he participat com a conferenciant, en pocs anys, en dos mil·lenaris, el de Sallent i el del monestir de Sant Benet de Bages. És un país poblat d'antic, fet i bastit amb activitats econòmiques ben diverses, amb molts nuclis de població, amb una problemàtica molt complexa, molt fonda, molt antiga i, al mateix temps, amb un sentit de futur.

A finals del segle XIX Catalunya sembla que ha tingut i hauria de tenir una estructura territorial que podia ser original i pròpia. I comença un procés per buscar aquesta divisió territorial interna de Catalunya, procés que fa més d'un centenar d'anys que dura, en el qual han intervingut tres o quatre generacions de catalans i nosaltres, en definitiva, en som ara uns actors privilegiats.

La realitat comarcal

El poble en tenia consciència quan es donava a si mateix uns noms comarcals, que per altra banda són antics. De sobte apareixen en llatí en documents del segle X, uns noms com *in Vallense*, *in Penitense*, *in Bajas*. Aquests són els noms comarcals que ja tenien en aquell moment una certa vitalitat.

En el primer mapa de Catalunya (1602), en què aquesta queda representada tota sola i que es mostra gràficament, cartogràficament, com una unitat, podem trobar-hi noms com Bages, Vallès i Penedès, per exemple.

2. LA VALORACIÓ POLÍTICO-ADMINISTRATIVA DE LA COMARCA

Aquestes unitats reconegudes, mai no van tenir un caràcter admi-

nistratiu o político-administratiu. En canvi ara, fa cent anys, van adquirint una certa consideració política per un bon nombre de catalans.

A finals del segle XIX hi ha una consciència clara de l'existència d'unes divisions i uns noms i a més això es fa viu i se'n té una comprensió intensa a partir dels dos darrers decennis del segle XIX.

I llavors la gent de la ciutat en pren consciència —no la gent del camp, que en definitiva ja en tenia— a través de fets molt diversos com l'excursionisme. També hi juga un paper important el ferrocarril. Al mateix temps, recordem la Renaixença com a procés cultural literari i històric que valorava els fets populars.

Per altra banda, comença a haver-hi unes ciutats importants, com ara Barcelona. L'any 1888, recordem-ho, havia fet una Exposició Universal.

Durant aquest mig segle és quan es pren consciència que hi havia unes realitats territorials que havien passat desapercebudes per part dels poders polítics; d'unes comarques que tenen nom, que darrera del nom hi ha unes realitats que són vives i pròpies. I es configura un contrast, en una centúria que vol ser reguladora i normativa d'aquests fets; es defineix un contrast amb la decisió provincial, que és una creació de gabinet preparada en el tercer i quart decenni del segle passat.

Les diferències entre província i comarca

La divisió provincial l'havia promulgada Francisco Javier Burgos l'any 1833. Aquesta divisió no tenia en compte certs fets que, en canvi, nosaltres, els catalans, veurem molt clars des de finals del segle XIX.

El mateix any de la divisió provincial apareix publicada en català la poesia de Bonaventura Carles Aribau. L'autor recorda des de Madrid l'existència d'una Pàtria

desconeguda per aquella gent que el voltava.

Heus aquí dos fets coetanis: l'un representà per a Catalunya una divisió tinguda com a artificiosa i aliena; l'altre, aquesta poesia posteriorment anomenada "Oda a la Pàtria", amb un altre sentit i evidentment tot un altre futur.

La província ens apareix com una àrea extensa de 8.000-10.000 km² que conscientment és heterogènia, però en ocasions com per exemple en el cas de Barcelona, comprèn tota una conca hidrogràfica, la del Llobregat. El criteri de les conques hidrogràfiques era una idea molt coneguda i, per exemple, la porten a terme en la divisió de França. De totes formes, la província és heterogènia. Hi apareixen, de vegades, enclavaments estranys per raons de tipus físic i sobretot històric. Aquests enclavaments són molt interessants en la història de les divisions polítiques. A Catalunya n'existeixen també entre municipis.

La comarca queda més reduïda i molt més homogènia que la província. Parteix sovint d'un centre que té una certa uniformitat, àdhuc física. Pot ser un pla voltat de sectors de muntanya: Pla de Bages, Plana de Vic, Conca d'Òdena, Conca de Barberà; o bé un altiplà, en ocasions extens, com el cas de la Segarra, o més reduït, com el Moianès.

La comarca té una certa unitat física i humana, amb un nucli de població, el cap comarcal, produït de manera espontània i que constituirà un centre econòmic, social, cultural i humà. Uns pobles grans o unes petites ciutats serien, en general, els centres de les comarques tradicionals nostres durant els segles XV i XVI, d'acord amb la informació històrica que tenim.

L'oposició política

La comarca apareix com un fet espontani no artificios, en certa part al marge de les grans divisions, siguin medievals o modernes (vegueria, corregiment) o siguin con-

RECULLS D'HISTÒRIA

temporànies (província). L'oposició és ben acusada en aquest últim cas, el de les divisions provincials.

A Catalunya, a finals del segle XIX, la comarca s'intenta convertir en un concepte administratiu i fins i tot polític.

Els mapes comarcals comencen a aparèixer a Catalunya a finals del segle XIX.

Hi ha un mapa de comarques, que conserva el Centre Excursionista de Catalunya, amb motiu d'un premi de Jocs Florals que va obtenir Norbert Font i Sagué, figura de la cultura catalana. Aquest autor té un mapa comarcal de 1897.

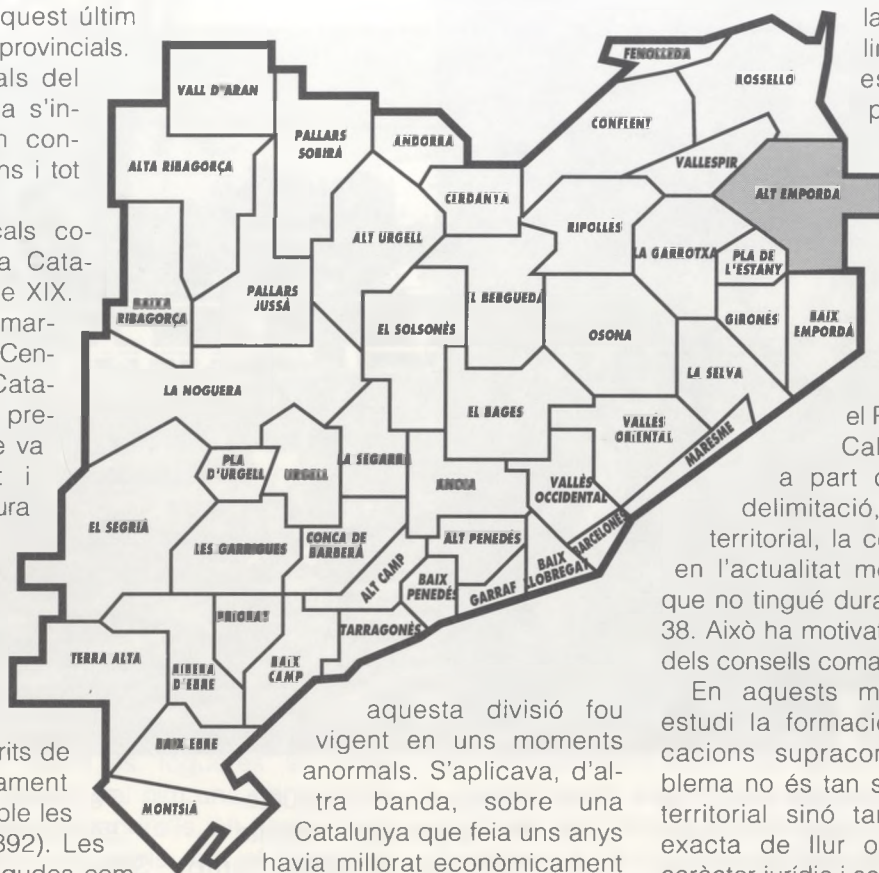
D'aquesta manera apareix com a figura, com a mapa, la divisió comarcal, citada en documents i escrits de l'època, àdhuc clarament polítics, com per exemple les Bases de Manresa (1892). Les comarques són reconegudes com a divisions polítiques, realment vives, pròpies del país, és el que se'n diu les "comarques naturals", per la seva personalitat geogràfica i fisonòmica, i la seva formació espontània.

L'historiador-geògraf Serafí Rocafort, en l'obra *Geografia de Catalunya* dirigida per Francesc Carreras Candi, en el volum dedicat a Lleida diu que la província està al marge de la ciència, és artificial i aliena perquè ha estat imposada per altres i per sobre de les divisions pròpies. Escriu l'any 1909/10 sobre la dificultat que va tenir perquè no hi hagué un reconeixement precisament d'aquestes divisions que en diem comarques, fet que vol dir, sens dubte, que estava viu el sentit comarcal a Catalunya.

3. DUES BREUS APLICACIONS POLÍTICO-ADMINISTRATIVES DE LA DIVISIÓ COMARCAL

El període 1936-39

S'havia establert la divisió territorial d'una manera relativament rigorosa els anys 1932-33. Curiosament els fets polítics van ser tals que



aquesta divisió fou vigent en uns moments anormals. S'aplicava, d'altra banda, sobre una Catalunya que feia uns anys havia millorat econòmicament en certs sectors, malgrat crisis com la internacional de 1929-31. Una Catalunya que ja en el tercer decenni havia rebut un bon grup d'immigrants.

Aquesta és la Catalunya que l'anomenada "Ponència de divisió Territorial" divideix en comarques. L'aplicació, però, no va ser realitzada fins a la segona meitat de l'any 36, en plena Guerra Civil, per uns decrets de l'agost i el desembre. Fou una divisió de 38 comarques, agrupades en 9 demarcacions supracomarcals anomenades "veguerries" o regions. La plena vigència d'aquesta divisió durà tan sols dos anys (1937-38) en circumstàncies bèl·liques completament anormals. Anys després es convertí en un símbol, gairebé un mite.

L'aplicació recent: d'ençà del 1987

D'acord amb la decisió del Parlament català, tornà a ser vigent la decisió en 38 comarques, des del maig de 1987; però s'obrí un període de consulta als ajuntaments respecte a la pertinença o no a la comarca corresponent. Des del mes

d'octubre de 1987, la Comissió de Delimitació Territorial estudià aquestes peticions i elevà els dictàmens pertinents. D'aquesta manera han estat creades tres noves comarques durant l'any 1988: el Pla de l'Urgell, l'Alta Ribagorça i el Pla de l'Estany.

Cal assenyalar que, a part del problema de delimitació, aquesta unitat territorial, la comarca, presenta en l'actualitat més competències que no tingué durant els anys 1937-38. Això ha motivat la creació recent dels consells comarcals.

En aquests moments està en estudi la formació d'unes demarcacions supracomarcals. El problema no és tan sols la delimitació territorial sinó també la definició exacta de llur objectiu i de llur caràcter jurídic i social.

Un breu comentari final

Només volia subratllar aquest fet: en un període de més de cent anys d'interès i debats al voltant del fet comarcal, les disposicions legals corresponents només han estat promulgades i han estat vigents durant poc més de cinc anys. Hem d'esperar que hi hagi una continuïtat i un desenvolupament en el futur. D'aquí la responsabilitat de tots nosaltres per dur a terme la delimitació territorial més adient.

JOAN VILÀ i VALENTÍ

Catedràtic de Geografia Regional de la Universitat de Barcelona

ASSOCIACIÓ CAP DE CREUS - CAP DE SANT VICENÇ

II CAMPIONAT DE FUTBITO



El passat divendres, dia 21 de maig, es va celebrar el Segon Campionat de Futbito, organitzat per l'associació Cap de Creus Cap de Sant Vicenç, adreçat a la participació de la mainada de les escoles dels nou pobles que la componen i que definitivament es va celebrar al camp del Club Esportiu Portbou, que varen deixar gentilment les seves instal·lacions.

Finalment es varen inscriure vuit equips, dos equips de l'Escola de Cadaqués, dos de la de Llançà, dos de la de Portbou, un del Port de la Selva i un de la de Colera.

La planificació es va fer en dos grups:

Grup A: Cadaqués A, Port de la Selva, Llançà A i Portbou A.

Grup B: Cadaqués B, Llançà B, Colera i Portbou B.

Des de les nou del matí i fins al migdia, es varen iniciar tots els partits de la primera ronda, quedant la classificació de la següent manera:

GRUP A

1r- Cadaqués A, amb 6 punts.

2n- Llançà A, amb 3 punts.

3r- Portbou A, amb 3 punts.

4t- Port de la Selva, amb 0 punts.

GRUP B

1r- Cadaqués B, amb 4 punts.

2n- Llançà B, amb 4 punts.

3r- Colera, amb 2 punts.

4t- Portbou B, amb 2 punts.

En el transcurs de la tarda es varen fer les rondes finals, emparellant els següents equips:

Pel 7è i 8è llocs.

Resultat: Port de la Selva, 1 - Portbou B, 7

Pel 5è i 6è llocs.

Resultat: Colera, 4 - Portbou A, 0

Pel 3r i 4t llocs.

Resultat: Llançà A, 4 - Llançà B, 3

Pel 1r i 2n llocs.

Resultat: Cadaqués A, 1 - Cadaqués B, 2

Quedant com segueix la classificació final:

CAMPIÓ: Cadaqués B

SOTSCAMPIÓ: Cadaqués A

3r CLASSIFICAT: Llançà A

4t CLASSIFICAT: Llançà B

5è CLASSIFICAT: Colera

6è CLASSIFICAT: Portbou A

7è CLASSIFICAT: Portbou B

8è CLASSIFICAT: Port de la Selva

Cal destacar l'excel·lent col·laboració del personal del Club Esportiu Portbou, que varen demostrar un alt grau d'organització, companyerisme i afany de superació, a l'igual que els mestres i monitors de les escoles esmentades, que varen estar a la mateixa alçada. Llàstima que la programació pel que fa a l'auto-car del viatge de tornada, va produir un petit entrebanc, trastocant les activitats, sobretot del Col·legi de Cadaqués. I també remarcar l'absència dels nostres associats de la Catalunya Nord, motivada per ser festa afegida el dia 21, a tot l'Estat Francès.

Amb la confiança de poder superar aquestes dues llacunes, ens acomiadem fins l'any que ve, donant-vos a tots les gràcies.

Els focs de Sant Joan i Sant Pere

Es parla molt de les "fogueres" que es feien a les vetllades de Sant Joan i Sant Pere, els anomenats "Focs de Sant Joan" i "Focs de Sant Pere", que fa uns anys passen desapercebuts.

Recordo que a la meua infantesa, esperàvem aquestes dates amb ànsies de diversió, de gran festa; era una diada per la canalla, de la qual també gaudia la gent gran en veure el que nosaltres fruïem aquella nit meravellosa.

Uns vuit dies abans, en sortir de l'escola a les tardes ens ajuntàvem els de cada barri i anàvem cada dia a cercar feixes de canyes pels carrions dels horts. Molta gent, les que tenien per llençar, ja les posaven a un racó guardant-les per aquestes diades. Nosaltres en recollíem una considerable quantitat.

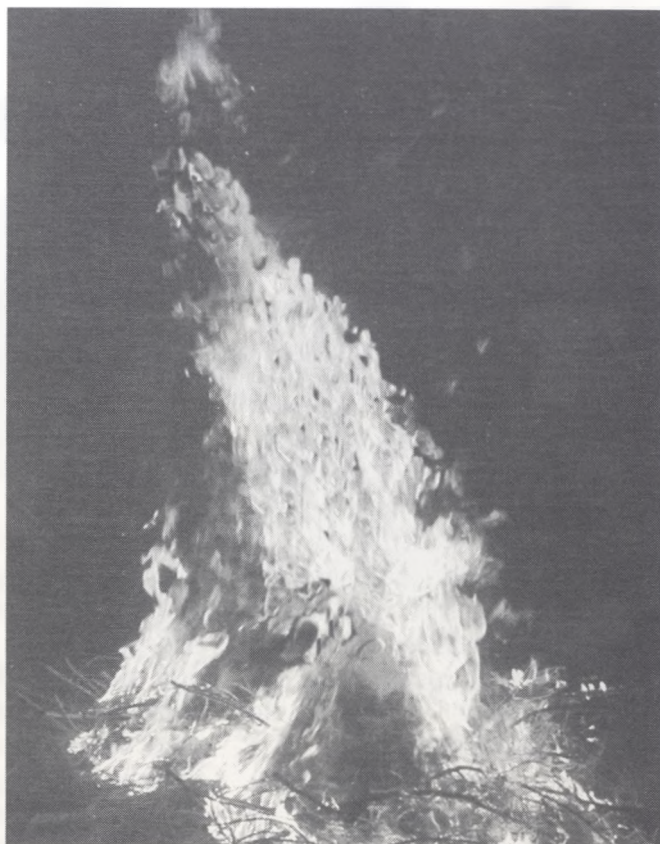
Llavors a la tarda del dia assenyalat –ajudats per alguns de més grans– fèiem les "fogueres" en forma de "Xipis" de tendes índies, i al cim una bandera de paper, esperant l'hora d'encendre'ls. Hi havia molta competència entre tots els barris, qui el faria més bonic, més gran, en quin durarien més les flames, etc.

Hi havia bastans focs al llarg del poble: el de l'Envelat, Moll d'en Balleu, Timba, Plaça (Constitució), Aqui dessota, Era del Puig d'en Matas, Port de Reig, Lloia; els Arbres, La Costa: aquests eren els principals a on hi havia més espai; llavors se'n feien de més petits distribuïts al llarg del poble en carrers interiors.

Ningú l'encenia fins que en pondre's el sol, els Masovers del "mas de la Pallera" donaven el senyal per tothom encenent una "foguera" a l'esplanada prop de l'ermita de Santa Helena.

Els nois majors amb una canya verda, forta, a manera de perxa, saltaven per sobre les flames essent tot un espectacle. Molts seguien tots els "focs".

Llavors a les brases, es coïen pomes i el que no en tenia, unes patates. Generalment tothom que tenia vinyes plantava en un racó uns pomers nans els fruits



dels quals eren els primers de la temporada, i torrats els trobàvem excel·lents, molt saborosos.

Generalment el primer –Sant Joan– era més celebrat; per Sant Pere, si s'havia pogut fer per Sant Joan, tan sols eren tres o quatre famílies perquè els veiessin.

En cas que no es poguessin fer el dia 23 de juny a la revetlla, –la diada– a causa de pluja, vent fort o algun inconvenient, sí que tothom el feia el dia 28, revetlla de Sant Pere.

Era una nota d'alegria i tradició en aquesta nit estiuenca, d'un sabor popular, records del passat.

"La Nit de Sant Joan" amb les seves "fogueres" i les seves rondalles havia estat una diversió, amb un tipisme local avui relegat a l'oblit de la majoria dels habitants vilatans, sobretot dels joves –que molts ni n'han sentit a parlar– però que pels grans, sentim la nostàlgia de l'antiquíssim costum dels "Focs de Sant Joan i Sant Pere", tradició que segurament tornarà, doncs totes les coses antigues retornen.

B.V.

T TURA
FRED COMERCIAL

Canigó, 3 - Tel. 23 19 61 VILABLAREIX

Pressupostos sense compromís

CAMBRES D'OBRA I
DESMUNTABLES
VITRINES
CONGELADORS
MÀQUINES DE FER GLAÇONS
AIRE CONDICIONAT
BOMBES DE CALOR
SERVEI DE MANTENIMENT PROPI

PROPERAMENT, SERVEI TÈCNIC A LLANÇÀ • Carrer Farella, 13

D'UNA VISITA AL CAU DE LA COSTA BRAVA

El passat 22 de juny vàrem anar a la inauguració de l'exposició "La Mar de Nit", que es feia al Cau de la Costa Brava — Museu de la Pesca, de Palamós.

Quedàrem sorpresos del profit que han tret de la sala d'exposicions, d'uns dos-cents metres quadrats de superfície, inaugurada fa poc més de sis mesos.

En l'exposició, es pretenia ensenyar com els nostres homes de la mar, al llarg dels anys, han anat vençant la foscor, tant per navegar com per la captura de moltes espècies marines.

En una pantalla de vídeo anaven passant escenes de la pesca nocturna amb llum. Exhibien fotografies antigues de tots els fars de la Costa Brava, així com varietat d'objectes relacionats amb la mar i la nit, entre ells un vistós plafó il·luminat amb tots els senyals lluminosos que avui s'empren per tal d'identificar tot tipus d'embarcació que està navegant o pescant. Els diferents sistemes de pesca nocturna usats des de fa segles, entre ells un bolig centenari, molt ben conservat, donat pels germans Morell, de El Port de la Selva. Fitores, festerers, diversos tipus de llums, una peça de sardinal, etc. Maquetes d'embarcacions, entre elles una teranyina i un llagut de foc. Una d'elles representava, dins de l'aigua, un llagut de bolig que acabava de voltar,

amb la xarxa a un llagut de foc, en una cala de la costa, amb els homes que el calaven, els del llagut de foc i els que abans havien deixat en terra. O sigui un seguit de maquetes que, didàcticament, mostren la major part dels sistemes de pesca i navegació nocturna.

En sortírem complaguts i, a la vegada, sorpresos de veure com amb relativament pocs mitjans econòmics s'ha iniciat un Museu que, de seguir així, en pocs anys serà, en la seva especialitat, un dels millors de la costa Mediterrània, a la vegada que, amb la recança de que, en la Mar d'Amunt, un dels llocs en els que s'inicià la pesca a l'encesa, cap població tingui un Museu d'aquest tipus, pesi a comptar, encara avui, amb la major part dels ginys que s'han usat per portar a la pràctica els diferents sistemes emprats fa segles.

Què esperen per iniciar-lo les Confraries, els Ajuntaments?

És que no tenim gent, mitjans ni voluntat per fer-ho?

En les nostres poblacions s'ha pescat i se segueix pescant amb tota classe de sistemes, des del més rudimentari al més modern.

En elles s'ha practicat l'agricultura, la viticultura i l'olivicultura des de temps immemorials.

L'erosió de la terra de les muntanyes fou protegida per travesseres de pedra seca, modèli-

EL CAU DE LA COSTA BRAVA



MUSEU DE LA PESCA

ques, que encara avui es conserven. Amb pedra seca es consturiren "agulles" pel pas de l'aigua, ponts per sortejar barrancs i barraques per aixupugar-se, construccions que, avui, pocs enginyers i arquitectes, farien amb més precisió i seguretat.

Els mestres d'aixa construïren embarcacions per la pesca i el cabotatge en les sempre temudes aigües del Golf de Lleó.

Tenim, suficient història per recordar-la als homes del demà, però amb la nostra passivitat l'estem perdent, permetent que altres la conservin, per vergonya nostra.

Quan unirem esforços i voluntats per impulsar la creació del Museu de la Mar d'Amunt?

Quin poble ho farà?



E. GIL

Elena Gil Burgueno
Col·legiada núm. 594

VENDA - LLOGUERS
TERRENYS - TORRES
APARTAMENTS - ESTUDIS

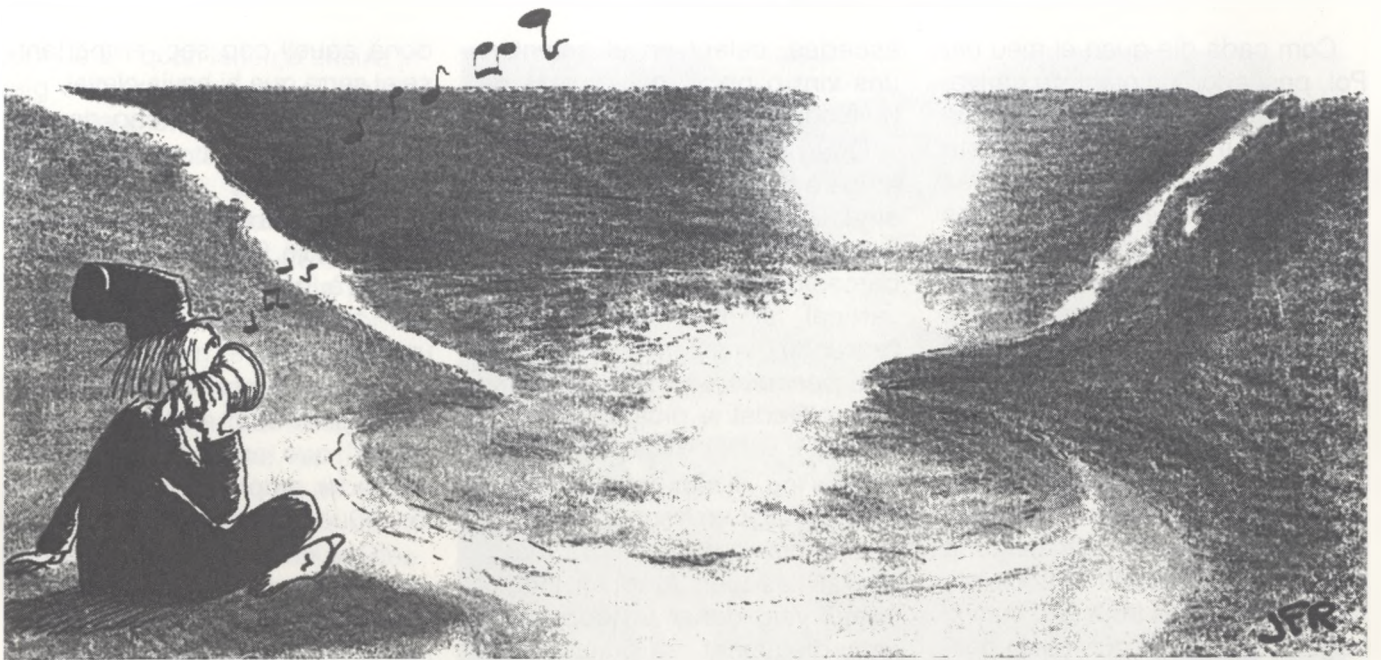
Agència Immobiliària

S. G I L

c/. Castellar, 38 - Tel. 38 02 42 - Fax 38 00 01

LLANÇÀ

La Cala



Des de la meva primera trobada amb tu dins d'aquesta cala, han passat moltes coses, moltíssimes; tantes com tot un univers, i totes s'han escolat en un instant, no ho dubtis.

Pot ésser per això, tan sols recordo un sospir d'aire fresc i una posta de sol.

Pot ésser per això no vull fer cap projecte per a nosaltres: quan el futur arribi es transformarà instantàniament en present i ens vindrà a demostrar que és millor no malgastar energies.

Perquè l'únic que de veritat tenim tu i jo és el moment: l'ara i aquí; dolç, màgic i ple de goig.

Com deia un amic: "Si el món s'acabés ara (el món es pot acabar de moltes maneres per a cadascun de nosaltres) que ens trobi desperts i plens d'amor que és el que som. I afegia: procura practicar aquell manament que diu: "estimaràs al teu germà com a tu mateix"...i comença per a tu mateix, tete! Creu-me (continuava): si no et respectes i no et cuides és impossible que puguis estimar a ningú. No t'estic parlant "d'apuntar-se a un gimnàs" sinó més aviat et recomano que no tiris els diners".

Et regalo una frase que resumeix força bé el que pot ésser l'ara i aquí: viure un present feliç, significa simplement mirar dins nostre i trobar-hi amor. Paraula.



"JOAN GAVIÀ"

Una vegada...

Com cada dia quan el meu nét Pol, pescador incipient de canya, no es cansa de demanar-me que li expliqui alguna anècdota d'aquell temps, quaranta o més anys enrera, en el que els peixos eren tan abundosos en la Mar d'Amunt que, solament calia agafar una canya o un volantí, anar a pocs centenars de metres del poble, per agafar, en menys d'una parell d'hores, peix suficient per fer un bon "ranxo".

Un dia, cansat davant la insistència d'en Pol que li demanava que li expliqués alguna d'aquelles pesqueres amb l'explicació del qual ell fruïa tant com si hagués estat ell el que havia pescat, l'avi començà:

Una vegada, cansat de menjar llobarros, sards i orades, que ens sortien pels nassos, vaig decidir anar a buscar una fregida de serrans, petits peixos que ben fregits, acompanyats d'una bona amanida, quan fa temps que no s'han menjat, són una delícia pel paladar.

Vaig preparar els volantins, vaig avarar el bot, la "Marisol", una preciosa embarcació de vint-i-dos pams feta per en Tianet, un dels millors mestres d'aixa que hi ha hagut a la nostra costa i, tot vogant, de bon matí, em vaig dirigir cap al Puig de S'Arnella, una roca molt grossa situada entre els 16 i els 23 metres de profunditat, voltada de fons de reble i sorra, en la que abundaven els serrans, prop de la costera.

Abans d'embarcar havia agafat quatre o cinc cargols d'entre les pedres de l'escar a fi de poder fer les primeres calades i seguir després escant amb la carn del primer serrà que agafés.

En arribar-hi, després de vogar una bona estona, vaig parar el bot i, com que era dia de calma blanca, sota meu podia veure clarament la planassa del cim del Puig, vaig agafar un volantí i trencant la clova d'un parell de cargols amb la seva carn vaig fer les primeres

escades, calant en el caient, a uns vint o pocs metres més de profunditat.

Quan l'escandall del volantí arribà a fons vaig subjectar la línia amb la mà dreta, mentre, amb l'esquerra al rem mantenia l'embarcació a fi que es mantingués vertical al lloc on reposava l'escandall, mantenint-lo tesat a fi que pesqués bé i pogués sentir amb claredat la picada que coniciava que seria imminent.

I així fou, al cap de pocs minuts d'haver calat un traca-trac violent, m'anuncià que un serrà havia agafat l'esquer. Amb un joc de canell vaig donar un cop sec i, immediatament, en pujar-lo vaig constatar, per les sacsejades que feia, que es tractava efectivament d'un serrà. Vaig anar llevant el volantí i va sortir el primer serrà, peixet vermellós, d'uns vint centímetres de llarg, amb la seva boca grossa oberta, pel canvi de pressió, espècie que si té el dia es deixa pescar amb molta facilitat.

El vaig matar, escatar i el vaig escairar des de la cua a la ganya, separant l'espina i fent de cada tall cinc o sis trossos, és a dir una dotzena d'escades que em permetrien pescar una bona estona.

Esco els dos hams del volantí i el calo novament i així un serrà ara i dos després en vaig agafar una seixantena i una escòrpora de poc més de mig quilo, peix de sort que, abans, amb aquest tipus de pesquera era fàcil capturar de tant en tant, a la picada seca del qual profunditzant, feia distingir al pescador de l'espècie que es tractava, molt abans de veure-la.

Mentrestant el sol s'havia aixecat i començava a picar, doncs ja eren més de les vuit del matí quan, mentre pujava un serrà vaig sentir una estirada fortíssima que gairebé em despregués el volantí de les mans i vaig deixar de sentir les sacsejades del serrà capturat.

En pujar el volantí a bord vaig constatar que el braçolí del primer ham l'havia trencat el peix que

donà aquell cop sec, emportant-se el serrà que hi havia clavat.

Torno a calar, i al cap de poc pujo traquetejant un parell de serrans més.

Nova calada, tornen a picar, clavo i pujo fins a mitges aigües un serrà, però de sobte, nou cop sec i torno a treure el volantí amb un ham menys.

Llenço, inconscientment un "Mecagum amb el dèntol, maleït siguis" que crida l'atenció d'un pescador proper que em pregunta: "Què t'ha passat?"

—"Que un maleït dèntol se m'ha emportat ja dos serrans".

Ell m'adverteix: "Canvia de lloc que si s'ha enllaminat cada vegada que en pugis un se'l fotrà".

No faig cas de l'advertència, observo el fons fins on em permet la vista i veig les ombres de dos peixos grossos que deambulen prop del fons, amb un nedar suau, sense presses, com si esperessin poder robar-me un altre serrà.

Sempre, per precaució, porto al cabàs un "lladre" consistent en un niló de prop d'un centenar de metres de 80/00 de gruix, amb un acabat d'un fil d'acer, amb un ham gros, per aquestes eventualitats, el preparo, calo novament el volantí, clavo un serrà, que pujo ràpidament a bord i, una vegada desclavat, el preparo com esquer pels dèntols, clavant-li sota de la dorsal l'ham del lladre i el deixo anar suaument fins arribar a una o dues brases del fons, on el mantinc subjectant-lo amb la mà.

Miro cap al fons i veig que els dos dèntols l'han vist i van donant voltes al seu voltant, a un parell o tres de metres d'ell, sense decidir-se a atacar-lo. Espero i, al cap de més de deu minuts sento com si el serrà fixat al lladre intentés fugir de quelcom. Suposo que els dèntols s'hi han acostat més i que intenta fugir d'ells. Espero amantent i, de sobte una picada brutal gairebé s'emporta la línia del "lladre" de les mans. Cedeixo quel-

com de fil i quan la força afluixa jo vaig cobrant. Com tira el maleit! Es tracta d'una bona peça que per fi veig intentant fugir amb les seves anades i vingudes. Tan aviat el veig, com gairebé el tinc sota de l'embarcació. Jo aguanto firmament, apuntalant els peus, cedint niló quan tira molt i cobrant-lo quan el seu impuls afluixa, intentant cansar-lo.

El moment perillós serà quan intenti posar-lo a bord, ja que no dispo ni de ganxo ni de salubre, refiant-me únicament de la solidesa de l'ormeig, confiant que podré aconseguir-ho si està ben clavat.

Mentrestant la seva parella el va seguint a poca distància, com si intentés donar-li ànim per lluitar.

Finalment comprovo que es va cansant, que va perdent força i ja penso com el pujaré. Vaig cap al centre de l'embarcació, poso un peu a cada costat i la faig sacsejar fins que gairebé l'orla toca a l'aigua. Procuo portar el dèntol cap al costat d'estribor i quan gairebé toca l'orla li dono un fort impuls i el projecto dins el bot. Hi cau espeternegant, mentre la parella, lleugerament més petita, s'apropa fins gairebé un metre i, al final, desconcertada, s'allunya.

Miro la presa que amida uns quatre pams, m'assento i l'observo, dona una sensació de potència. El frontal del seu cap, amb els anys s'ha modificat destacant l'inici d'una hipertròfia frontal o prominència que, en els mascles, va des del front fins gairebé l'alçada de l'opercle, acaba amb una boca grossa, armada d'agudes dents, entre les que destaquen quatre canins a cada mandíbula. El seu color es blausaci-vinós, més fosc en el dors, clarejant en els flancs creuats per quatre franges difoses transversals de color grisenc més o menys fosc. Les seves pectorals son rosàcies. Calculo, en sospesar-lo, que supera els cinc quilos, però que no arriba als sis, es trac-



ta d'un bon exemplar, difícil de capturar.

Plego tots els estris, poso els serrans en el cabàs i, vogant tranquil·lament torno cap a casa i en arribar-hi, tothom admira la presa, el que fa oblidar els serrans capturats, doncs no és corrent capturar un dèntol d'aquella mida.

En acabar d'explicar-li aquella pesquera, en Pol, que escoltava amatent, em diu:

—“Avi, si llavors hi havia tant de peix, no tenia gaire mèrit agafar-ne, en canvi ara que dius que no n'hi ha, jo encara ahir vaig agafar una orada que féu 400 grams i tu, tan gran pescador com eres, ara hi vas i no agafes res”—.

No vaig poder estar-me de contestar:

—“Tens raó, Pol, però el que

passa és que tu hi vas cada dia i jo no i, per poder pescar, hi hagi o no gaire peix, s'ha d'anar a pescar. Si segueixes tenint constància també un dia agafaràs un peix gros”—.

—“Vols dir que sabria treure'l?”—

—“Sí, home i si se t'escapa agafaràs experiència per tal que no es repeteixi, també els fracassos ensenyen”—.

I així acabarem la conversa, content en Pol d'haver fet explicar al seu avi una de les seves “aventures” de pesca.

“NAUTILUS”

Perfumeria

lupe
PORTBOU

Rambla Catalunya, 13

PORTBOU

LA GRANOTA

PLANTES i FLORS



TOT TIPUS DE RAMS
ADORNAMENTS D'ESGLÉSIES
CORONES
PRESSUPOSTOS SENSE COMPROMÍS
FLORS SEQUES i ARTIFICIALS
LOTERIA PRIMITIVA

c/ Plaça Major, 22 - Tel. 12 50 50

PORTBOU

COMPRA - VENTA TERRENOS ALQUILER ACHAT - VENTE TERRAINS
VILLAS - APARTAMENTS LOCATIONS VILLAS - APPARTEMENTS

INMOBILIARIA FALCÓ

AGENTE DE LA PROPIEDAD INMOBILIARIA

Pl. Mayor, 1
Tel. 38 00 91
LLANÇÀ

Francesc de Paula, 24
Tel. 67 18 66
FIGUERES



Restaurant
LA BRASA

PEIX FRESC i MARISC

TERRASSA AMB JARDÍ

Plaça Catalunya, 5 - Tel. 38 02 02

LLANÇÀ

SNACK
BAR
PACU PACU

PASSEIG
MARÍTIM, 5
Tel. 12 03 92

PORT
DE
LLANÇÀ

Cuines **LLANÇÀ**

TOT EN DECORACIÓ PER A LA CUINA

EXPOSICIÓ i VENDA:
c/ Palandriu, 3 • Tels. 38 90 52* - 12 04 34
LLANÇÀ

**VIDRES
LORENA**

• VENDA i COL-LOCACIÓ
DE TOTA MENA DE
VIDRES i MIRALLS

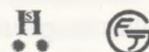


L
L
A
N
Ç
À

⇒ SERVEI RÀPID !!

c/ Mina, 9 - Tel. 12 01 99
(de 8 a 20 hores contestador)

RESTAURANT



*Hostal
de Francia*

Especialitat en:
GRAELLADES - PAELLES - MARISCADES

c/ del Mar, 1 - Tel. 39 01 69 - 39 04 15 - PORTBOU



**Frankfurt-Bar
Mary Mar**

GRAN ASSORTIMENT DE TAPES i ENTREPANS
PLATS COMBINATS

c/ Pujada, 27 - Tel. 39 05 62 - PORTBOU

REMEIS CASOLANS DE L'ÀVIA

La tintura d'all com a medicament

Des de temps immemorial és conegut l'efecte curatiu del suc dels alls per a moltes dolències. El Dr. Halle de la Universitat de Berlín, ja fa molts anys que deia:

"La tintura d'all, fa disminuir molt ràpidament la pressió arterial, defensant als artrítics del perill de l'ambòlia cerebral; fa desaparèixer les angoixes i les palpitations cardíaques. Estimula el funcionament del fetge, cura les almorranes i les varius. Exerceix una influència benèfica en l'aparell digestiu, soluciona l'estrenyiment. Disol l'àcid úric en els reumàtics, i en els getossos. Constitueix tanmateix una excel·lent solució pel cansament crònic (astenia), soluciona la floxessa general, els mals de cap, les neuràlgies i les melàngies i, soluciona l'insomni.

Ataca els cucs intestinals i és adequada pels ronyons i la bufeta. Alivia la diabetis i l'asma i dona bons resultats en els eccemes i els herpes".

Després de llegir totes aquestes meravelles, potser que val la pena d'averiguar com es prepara aquesta tintura d'all i per què no? provar-la.



FORMA DE PREPARAR LA TINTURA D'ALL

S'agafen 40 dents d'all ben sans, i se'ls hi treu la pell, tallant-los en petits bocins. Es col·loquen dins d'un pot de vidre amb tapa i es cobreixen amb 1 litre de conyac de bona qualitat.

Es deixa tot tapat i en maceració durant 20 dies, remenant la barreja cada dia. Al cap d'aquest temps, es cola el líquid i ja està llest per a prendre'l.

Cada dia i abans de cada menjada, es prenen de 15 a 20 gotes d'aquesta tintura barrejada amb mig got d'aigua. Això es farà durant un mes seguit, es reposa durant 10 dies i es repeteix un altre mes.

Provar-ho, no ens costa res, és barat, la dosi d'alcohol és mínima i, el que pot frenar-nos més, no ens queda l'olor d'all a la boca. Ah!!!, i si de veritat ens soluciona tot això, millor que millor.



**CENTRE
FISIOTERAPÈUTIC
FIGUERES**

ANTONI RUIZ GARCÍA
D.U.I. (A.T.S practcant
Fisioteràpia)

FISOTERÀPIA - KINESIOLOGIA - HOLÍSTICA
MANIPULACIONS - REFLOTÈRÀPIA PODAL
REMEIS FLORAL DE BACH

Plaça Víctor Català, 20 FIGUERES Tel. 51 08 78

CLÍNICA DENTAL

Dr. Antoni Darnés i Cirera
METGE - ESTOMATÒLEG

Carrer Trafalgar, 3, 1r - Tel. 38 01 70
PORT DE LLANÇÀ

LA CUINA DE L'ÀVIA



AMANIDA DE LLUÇ

En una olla amb aigua freda s'hi posa el lluç, dues pastanagues, una cebeta, sal i una mica d'oli. Es deixa bullir uns 15 minuts, i quan és fred se li treuen les espines.

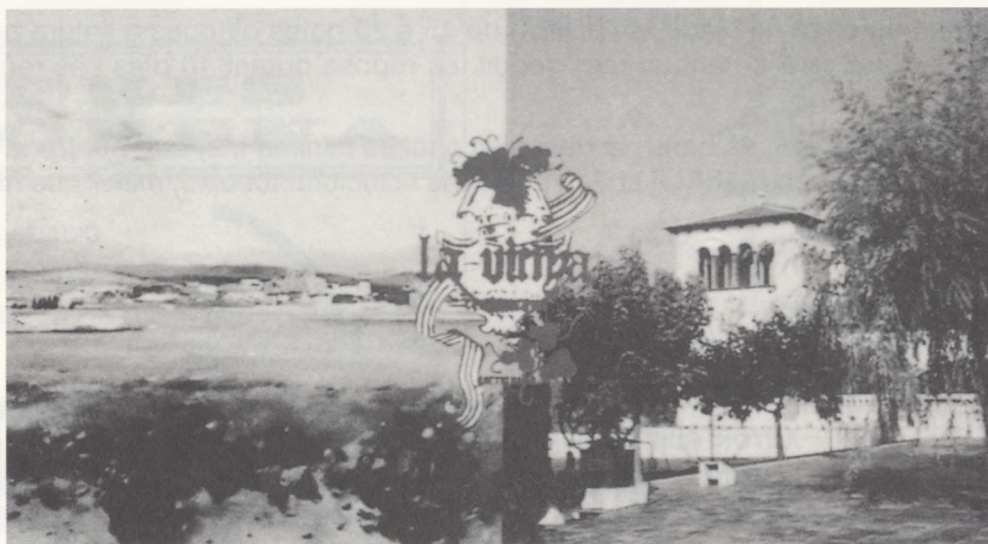
Es talla enciam petit com si s'anés a fer una juliana, es neteja bé, s'embolica amb un drap i se sacseja perquè deixi anar tota l'aigua.

En una cassola s'hi posen dues cullerades de vinagre, una mica de sal, pebre blanc, i mitja cope-ta d'oli. Es barreja bé, s'hi posa l'enciam i es remena molt perquè quedi ben amarat.

En un recipient s'hi posen tres rovells d'ou, dues cullerades de vinagre, una mica de sal i una mica de pebre blanc. Es barreja bé, es deixa reposar 5 minuts i mentre es va treballant amb una espàtula se li va afegint oli per a fer una maionesa. Quan s'és a mig fer, s'hi posa un raig de suc de llimona, i en acabar, se n'hi torna a posar.

A la plàtera en què s'ha de servir s'hi posa primerament l'amanida; després, el lluç tallat a bocins de la mida d'una nou, tot ben posat, i la maionesa. S'acabarà de guarnir amb les pastanagues talle-des que han bullit amb el peix i un cogombre tallat de llarg i un altre a rodanxes ben fines. També s'hi posaran al voltant dos ous bullits o bé llagostins.

EL RESTAURANT **LA VINYA** US COMUNICA QUE ÉS EL RESTAURANT DE TROBADA FORA DEL VOSTRE CONTORN. AL RESTAURANT LA VINYA, HI TROBAREU LA VERITABLE CUINA EMPORDANESA, DISPOSA DE MENJADORS PARTICULARS PER A EMPRESES I SALONS PER A CASAMENTS. COMUNIONS I BANQUETS.



PARKING PER A 300 COTXES, JARDÍ INFANTIL I MINIGOLF

A L'ENTRADA DE GARRIGUELLA, ENS TROBAREM !

Ctra. La Jonquera-Roses, km 52,400 Tel. 53 01 01 GARRIGUELLA

COSES DEL MENJAR I DEL BEURE

La síndria

En aquesta època de l'any, quan la set ens comença a apretar, la fruita predilecta i consoladora de la nostra gent, és la síndria.

El seu nom llatí, "Curcubita citrulus", no és precisament massa atractiu, exòtic sí que ho és, potser perquè ens la varen portar els àrabs i des de casa nostra, es va estendre a tota la resta d'Europa.

La paraula síndria, ve de l'expressió "Battikha Sindya" que vol dir: meló de baixa qualitat de la ciutat de Sind", lloc de l'Índia.

De la primera part de l'expressió "Battikha", deriva la paraula portuguesa "pateca" i d'aquesta, la francesa "pasteque"; ambdues definitòries de la síndria. De la segona part de "Sindya", deriva la castellana "sandía" i la nostra "síndria".

La síndria té com tot, els seus aferrissats adeptes i els seus més durs detractors. Com que la meva



modesta opinió, no és rellevant, només vull transcriure-us dues mostres.

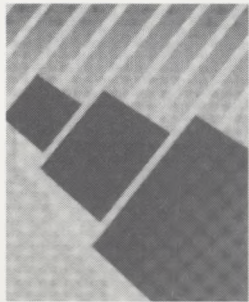
La primera, la defensa d'aquesta meravella de color i de suc, la fa en la seva "Oda a la Sandía", el gran Pablo Neruda, i diu així:

"¡Cofre del agua,
plácida reina de la frutería,
bodega de la profundidad,
luna terrestre!
¡Oh, pura, en tu abundancia
se deshacen rubíes
y uno quisiera morderte
hundiendo en ti la cara,
el pelo y el alma!"

I ara, l'atac aferrissat d'un dels nostres més grans mestres, en Josep Pla, reflectit en el capítol dedicat a la fruita estival, del seu llibre "El que hem menjat" O.C. XII, pàg. 464:

"La síndria és insulsa, aigua pura tenyida, mediocre, d'una populatxeria sense ambició: pura enganyifa. Ho repeteixo: es aigua convertida en teixits vegetals sense consistència. Es una fruita que sembla feta expressa per esser menjada per persones d'una boca fenomenal i d'una voracitat sense limit: una fruita quantitativa a l'escala dels personatges de Rabelais, tan gegantins".

Com veiem: en aquesta vida, hi ha afortunadament gustos per a tots.



SALVAT

PROMOCIONS I CONSTRUCCIONS

Sirena, 16 - Tel. 38 05 65
PORT DE LLANÇÀ

FOTO Pumareda

SERVEI PROFESSIONAL

C/ Major, 6 - Tel. (972) 38 01 45
LLANÇÀ



TEMPS ERA TEMPS



L'església de Llança, per la part de darrera, poc ha canviat. Petits detalls i el terra del carrer ens fan veure que... Temps era temps.

Molts dels nostres parents i amics, per la porta del fons, hi han passat, i de ben segur que des d'allà on el "temps no és temps", ens observen i vetllen per tots nosaltres.





Passeig de la Sardana, 11 2n
PORTBOU

*El Club Nàutic
de Portbou us desitja
un bon estiu
i que gaudiu
del nostre sol
i de la nostra mar*

TRASPASSAMENTS

LLANÇÀ

Júlia Palet i Moret, 27-4-93
Concepció Parés Company, 2-5-93
Consuelo Sánchez Blasco, 4-5-93
Maria Georgina Nelly de Temmerman, 15-5-93
Felipa Mulero Gómez, 21-5-93
Maria Asunción Valls Ferrer, 17-5-93
Hortensia Giralt Calsina, 15-6-93

PORTBOU

Inocencia Lamolda Quesada, 30-3-93
Pilar Masip Sáez 01-04-93
José Velasco González, 09-04-93

Francisca Ponce Ruiz, 10-04-93
Juan Torquemada López, 15-04-93
Jorge Sebastián Miguel, 17-04-93
Josep Ma. Antoon Gillis, 25-05-93
José Llopis López, 16-05-93
Josefa Solé Vidal, 03-06-93

EL PORT DE LA SELVA

Antonio Costa Galí, 02-05-93
Dolores Grau Corominas, 18-05-93
Rosa Pagès Rubies, 20-05-93
Vicente Rubies Ros, 01-06-93
Manuel Nieves Carrasco, 06-06-93

NAIXEMENTS

LLANÇÀ

Ivan Fulcara Aragón, 26-3-93, fill de Joan i de Francisca
Sandra Langarita Hernández, 20-4-93, filla d'Alberto-José i María Dolores
Tania Alcántara Rueda, 31-5-93, filla de José i Teresa
Coralía Sánchez Sánchez, 12-6-93, filla de Narciso i d'Esperanza.

PORTBOU

Isaac Jiménez De San Carlos, 29-3-93, fill d'Antonio i de Ma. Carmen.

EL PORT DE LA SELVA

Julià Pinart i Chacón, 7-4-93, fill de Julià i Encarnación

Revetlla i espantasobres

PER J. MALATS

Pitu "El Llufa"



Voleu rebre la nostra revista a casa vostra?
 Res més fàcil. Ompliu la butlleta de subscripció i trameteu-la juntament amb un taló o gir postal de 1.500 pts.
 A partir del proper número, durant un any (6 exemplars) us l'enviarem al vostre domicili.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

NOM i COGNOMS _____

ADREÇA _____ NÚM. _____

POBLACIÓ _____ TEL. _____

Ompliu aquesta butlleta, i feu-la arribar a:
 "La Mar d'Amunt" Apartat de correus, 143 17490 LLANÇÀ

Per un bon servei

ASSESSORAMENT
ECONÒMIC - FINANCER
FISCAL I COMPTABLE



**centre de gestions
LLANÇÀ**

EL SEU BENESTAR
ESTÀ
A LA SEVA MÀ



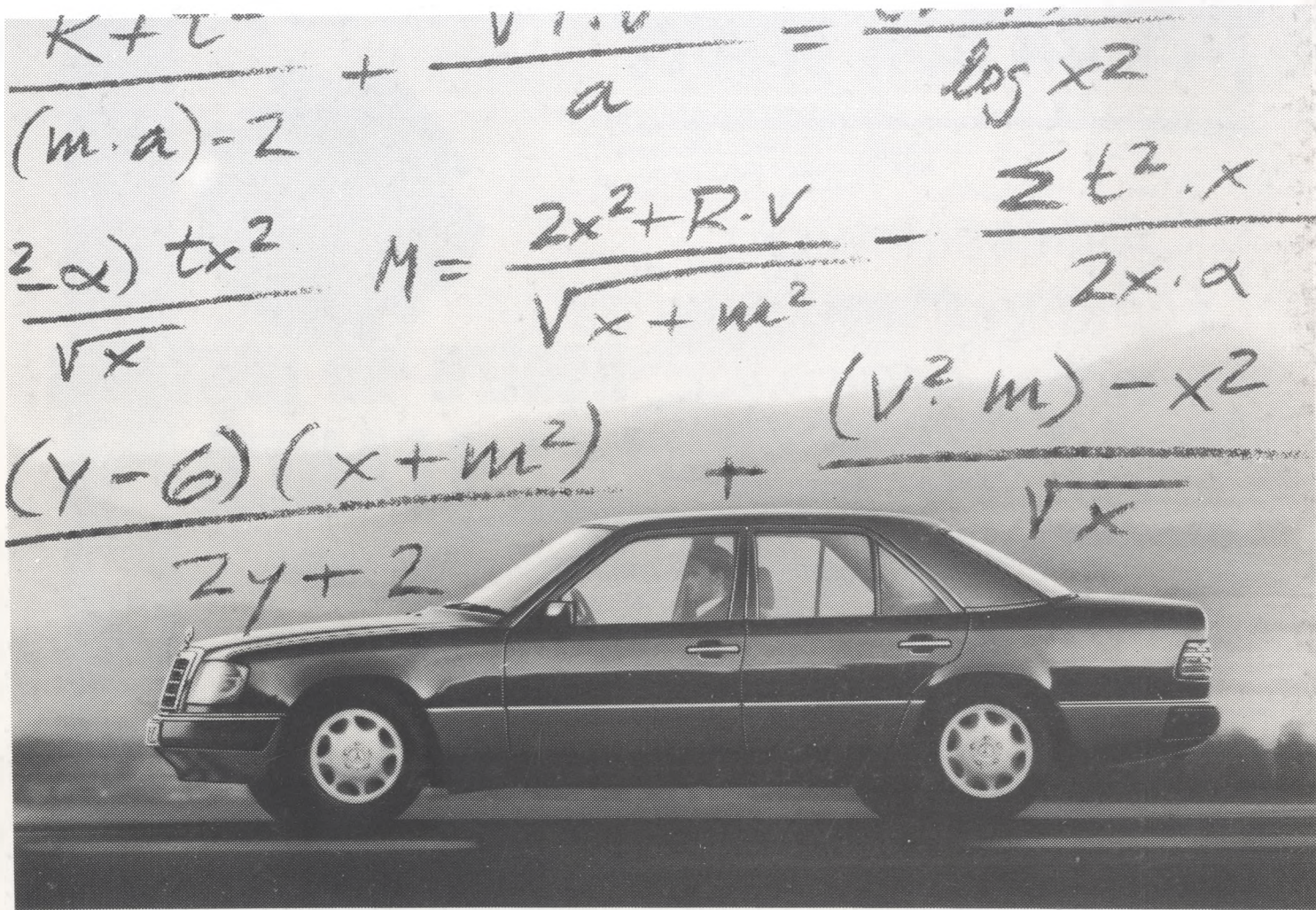
UNIBER
UNIÓ IBEROAMERICANA
ASSEGURANCES

GRUP ZURICH



ESTEM A LA VOSTRA DISPOSICIÓ A:

Carrer Muralla, 8 Tel. 12 01 13 - Fax 12 07 26 LLANÇÀ



Puras matemáticas. Los Mercedes Clase 200-400 son la mejor inversión.

► Sólo tiene que hacer un sencillo cálculo para llegar a la conclusión de que un Mercedes no es ningún lujo, sino una excelente inversión. Sume los años de vida, el valor de reventa y el ahorro en gastos de

taller, y sabrá cuál es su coche.

► Pero, si no quiere sumar, nosotros lo hacemos por Vd. Venga a GARAGE PLANA y le buscaremos el modelo que necesita al mejor precio, desde **4.050.000 Ptas.***

► Los Mercedes Clase 200-400 incluyen de serie: aire acondicionado, Airbag, ABS, S.R. en los cinturones de seguridad y técnica multiválvulas. Por eso son la mejor y más segura inversión.

* Con IVA e impuesto de matriculación incluidos.



Mercedes Benz

CONCESIONARIO
OFICIAL

GARAGE PLANA, S.A.

Ronda Barcelona, 48. Tel. 50 97 00. 17600 FIGUERES
Ctra. N-II, Km 711. Tel. 47 61 26. 17458 FORNELLS DE LA SELVA (Girona)